

MŪSU PASTOGĖ

1983-ji — "AUŠROS" METAI

Australian Lithuanian Weekly
Registered by Australian Post Publication No. NBH 0698

XXXIV-ji metai
Kaina / Price 50 c. 14.2.1983 Nr. 6 (1773)

VASARIO 16—JI

Šiandien švęsdami 65-tąją Lietuvos nepriklausomybės dieną, prisiminkime, kad prieš 100 metų pasirodžiusi Dr. Jono Basanavičiaus redaguojama "Aušra" sukėlė tautinį sąmoningumą bei atgimimą mūsų tautoje, o vėliau Dr. Vinco Kudirkos leidžiamas "Varpas" prikėlė iš miego ir tuos mūsų tautiečius, kurie vis dar abejingai žiūrėjo į Lietuvos prisikėlimą. Nors kelias buvo ir sunkus, bet pastangos vainikuotos Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimu 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje.

Šiandien, kada mūsų kraštas kenčia po sovietų jungu, Lietuvoje ir vėl turime "Aušrą" — vieną iš žymiausių Lietuvos pagrindžio leidinių, kuris žadina ir kviečia mūsų tautą dirbti ir kovoti dėl Lietuvos laisvės; ragina nenuleisti rankų, bet pozityviai ir su pasitikėjimu žiūrėti į ateitį — nes Laisvės Varpas vistik suskambės mūsų tautai. Jei tik pažvelgsime į mūsų šių laikų didvyrius, politinius kalinius, rezistentus, dvasiškius, kurie aukoja viską ant Lietuvos laisvės aukuro, tai turime tikėti, kad "Aušros" spinduliai jau veržiasi į šviesesnių rytojų.

Mes tremtiniai laisvose pasaulio šalyse irgi turime padėti savo pavergtai tautai kalbėdami jos vardu laisvame pasaulyje, iškeldami jos kančią, priespaudą, laisvo žodžio neturėjimą, religijos persekiojimą, nusivylimą demokratijomis, Atlanto Chartomis ir primindami pasauliui, kad Sovietų Sąjunga yra kolonijalinė valstybė, kurios tikslas yra išnaikinti lietuvių tautą, nes jie žino, kad lietuvius vergu nebus.

Lietuvių Bendruomenė yra tremties Lietuva, todėl visi glauskimės burkime prie jos. Nesigailėdami nei laiko, nei darbo, nei lėšų. Sovietinis okupantas žino, kokią didelę galią turi laisvoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir todėl daro ir darys didžiausias pastangas tai Bendruomenę diskredituoti, apšmeižti, suskaldyti ir padaryti ją neefektinga pasaulio forume. Todėl nekreipkime dėmesio į įvairius nepagrįstus gandus bei šmeižtus prieš asmenis ar organizacijas, nebijokime skirtingų nuomonių, bet išmokime jas gerbti, koordinuoti, suprasti ir įjungti į naudingą Lietuvai darbą.

Vasario 16 dienos proga paduokime viens kitam ranką ir eikime bendru Lietuvos laisvės keliu.

A.L.B. Krašto Valdyba
V. Bukevičius - pirmininkas
V. Augustinavičius - sekretorius

Juozas Almis Jūragis MUS JUNGIA LIETUVA

Mus jungia Lietuva
nuo mūsų užgimimo,
mus jungia Lietuva
nuo pirmo mūsų žodžio,
mus jungia jos lemtis -
istorijos pagairėje
sunkus, audringas kelias,
mus jungia jos daina -
šaltinis dvasios grožio. ---

Ir mes — pasaulyje
tarp svetimų paklydę,
ir broliai,
kurie židinius gimtus,
namuose likę, saugo,
esam viena tauta,
viena dvasios banga,
polėkis vieno likimo...
Esam viena tauta -
Praeitimi, genties dvasia
ir širdimis suaugę

Mus šaukia Lietuva,
jos vėliava šventoji!
Mus šaukia gimta žemė,

kurią protėviai
krauju ir darbo prakaitu
per amžius girdė. --
kaip vardą motinos
mes vardą Lietuvos
su pagarba kartojam,
jos meilė amžinai
liepsnoja mūsų širdys. --

Lietuvi,
sunkios epochos broli,
nenustok vilties!
Vieningos širdys,
kūrybingos rankos
Tėvynei Lietuvai
rytojų kuria
laisvą, naują. --
Būki ir tu
kūrybos srovėje
svarbus, galingas lašas!
Nes Lietuva -
tai mes visi!
Tai mes jos gyvas kraujas,
kurs ateitį tautos
į naują amžių neša. ---

Skelbiama Lietuvos nepriklausomybė. Aktą skaito Dr. J. Basanavičius
Dail. Adomo Varno paveikslas

Senatorius už Lietuvą

Senatorius Don Chipp, Australijos demokratų partijos lyderis kreipėsi į Australijos užsienių reikalų ministrą Mr. Street ragindamas įtraukti Pabaltijo valstybes į Jungtinių Tautų komitetą dekolonizacijos klausimams.

"Teisiškai Australija nepripažįsta Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, bet Jungtinės Tautos nepadidina jų statuso patiekiant Jungtinių Tautų Dekolonizacijos pako-misei. Tas duotų pagrindo iškelti sovietų kolonijas po antrojo karo".

Senatorius Chipp pastebėjo, kad Europos parlamentas įsipareigojęs Pabaltijo reikalą iškelti Jungtinėse Tautose. "Australija turėtų būti sąjūdžio priekyje keliant Pabaltijo nepriklausomybę. Mes turime reikšmingą ir įtakingą pabaltiečių bendruomenę šiam krašte. Kremlui reikia priminti, kad paneigiant baltiečiams apsisprendimo teisę pats laikas sovietų užgrobimų neįteisina".

Pereitais metais iš Rytų Vokietijos ir Vakarų perbėgo 2362 asmenys. Atsimenant, kokias kliūtis tenka nugalėti, kad prasiskverbtų pro geležinę uždangą, tai yra pabėgėlių heroiškos pastangos.

Jungtinės Amerikos Valstybės pagal naują įstatymą per metus tegalės išleisti 425.000 ateivių, tačiau numatomos išimtys įvairiems pabėgėliams.

VLIKO IR TAUTOS FONDO ŽODIS VASARIO 16 PROGA

Brangūs lietuviai,

Artėjant Vasario Šešioliktajai, kuria šiemet minėsime Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 65-sias metines, mūsų visų žvilgsnis krypta į tėvynę.

Prisimename sunkius pirmuosius Lietuvos žingsnius į nepriklausomą gyvenimą. Atiduodame pagarbą didžiojo ryžto asmenims, išvedusiems Lietuvą į pasaulio laisvųjų tautų šeimą. Susikaupe lenkiami galvas kritusiems kovose už lietuvių teisę būti laisvu savo žemėje.

Gera žinoma, kad pavergtoje tėvynėje mūsų sesėms ir broliams neleidžiama minėti šią didžiąją tautos šventę. Tačiau taip pat žinoma, kad okupantas nepajėgia pavergti jų dvasios. Nepaisydami ir žiauriausių bausmių grėsmės, jie kovoja už savo tautines, religines ir politines teises. Jie tiki į laisvės rytojų. Didžiuojamės jais ir šią valandą norime pakartotinai jiems tarti: JŪS NESATE VIENI!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Tautos Fondas šios reikšmingos sukakties išvakarėse nuoširdžiai dėkoja visiems jų darbo rėmėjams ir kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius dar stipriau jungtis į ištvermingą laisvinimo kovą siekiant mūsų tautos didžiojo tikslo: laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Dr. Kazys Bobelis
VLiko Valdybos pirm.

Juozas Giedraitis
Tautos Fondo Valdybos pirm.

Įvykiai

Yra australų, kurie nepatenkinti turima tautine vėliava ir deda pastangų ją pakeisti. Tam tikslui ruošiami mitingai, konferencijos ir t.t. siekiant, kad Australijos vėliava būtų pakeista iki 1988 metų - t.y. Australijos jubiliejinių metų.

Žurnalas Time skelbia, kad vien tik Jungtinėse Valstybėse veikia apie 350 sovietų KGB agentų neskaityti įvairių informatorių ir jiems talkininkų. Visame pasaulyje priskaitoma apie

100.000 KGB agentų. Visos sovietų diplomatinės misijos yra KGB lizdai.

Naujųjų metų naktį Rytų Vokietijoje buvęs pasikėsinimas prieš Rytų Vokietijos bosą. Hoenecken. Atentatas nepavykęs, tik nušautas vienas iš sargų ir pasikėsin-tojas pats nusišovęs.

Išbuvęs trejus metus Londone sovietų prekybos namų direktorium Ivan Malnikov buvo atšauktas ir turėjo grįžti namo, bet sausio 23 d. pasikorė.

Pasimatysime laisvajame Vilniuje!

Vasario 16-sios — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės proga susirenkame šios šventės paminėti daugiausia iš tautinės pareigos. Bet ar išgiliname į šios šventės prasmę ir reikšmę ypač išeivijoje, būtų visai atskiras klausimas. Pavergtieji tėvynėje kovodami už Lietuvą veikia, rizikuodami ilgamete Sibiro katorga, kiti net žudosi norėdami atkreipti pasaulio dėmesį, kad lietuvių tauta gyva ir siekia laisvės, kaip ir kitos tautos. Iš turimų faktų ir iš okupuotoje Lietuvoje leidžiamos pogrindžio spaudos matome, kad dabartinėje Lietuvoje nėra visuotinės resignacijos, bet vyksta labai aktyvus rezistencinis pasipriešinimas okupantui nenutrūkstamai nuo partizaninių laikų.

Ir jeigu mes šandien dar turime veikdami politiškai realių bazę kalbėti ir operuoti pavergtos tautos vardu, tai tik pastangomis tų, kurie nieko nebedami ir šandien kovoja už Lietuvą ir tautą.

Viso šito akivaizdoje kiek mes išeivijoje šandien esame pasirengę aukotis panašiai, kaip aukojamasi pavergtoje Lietuvoje? Kiek iš mūsų tiki, kad susitiksime nepriklausomoje Lietuvoje, lietuvių svajonių mieste — laisvajame Vilniuje!

Daug jau kartų įvairiomis progomis primenamas žydų pavyzdys. Jie per du tūkstančius metų ištrėmė nepaprastai, o išsilaukę, atgavo savo valstybinę nepriklausomybę ir savo žinioje turi finansines ir komunikacines priemones, per kurias jie tiesioginiai gali diktuoti visam pasauliui. O jų išlikimo pagrindas yra jau aną kartą keltas tikėjimo klausimas. Remiantis biblija žydai dar savo tėvynėje buvo įtikėję Dievo skirtąja misija būti išrinktąja tauta. Šituo tikėjimu jie gyveno ir ištrėmė per du tūkstančius metų, per tą laiką stumdami ir tremiami iš krašto į kraštą, naikinami persekiojimais, pogromais, kaltinami būtais ir nebūtais dalykais, bet jie kažkaip stebuklingai išliko laikydamiesi ne tik savo tikėjimo, papročių, bet ypač pažado, kad jie pasieks Jehovos žadėtą žydų pergalę ir garbę. Atrodo, šandien žydų tūkstančius metų ne-

šiota svajonė realizuojasi. Nekalbant apie jiems Dievo skirtą misiją, prisimintina ypač tai, kad žydai bet kur begyvę ir pačiose beviltiškose sąlygose vis nuolat gyveno ir vadovavosi šūkiu — pasimatysime Jeruzalėje. Tą patį jie kartojo stovėdami prie atvirų durų prieš sušaudant, atsiveikindami stumiant į dujų kameras arba paprastai skirstantis po šeimyninio pobūvio ar kokios šventės.

Panašioje padėtyje šandien yra atsidūrę ir lietuviai. Tiesa, ne visi priversti apieiti savo kraštą, bet palikę tėvynę yra užčiaupę, atkirsti nuo pasaulio ir geležinėm priemonėm suvaržyti, tuo tarpu po pasaulį pasklidę lietuviai gali veikti nevaržomai. Mes visur laisvajame pasaulyje renkamės paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę — Vasario 16-ją, bet kiek iš mūsų kad ir šventės atveju nuoširdžiai tikime arba bent savo širdyje palaikome viltį, kad "ateinančiais metais susitiksime laisvajame Vilniuje?" Kas apie tai pagalvoja ir kas tuo nuoširdžiai tiki? O jeigu tokio tikėjimo yra, tad ir visa veikla nukreipiama ir koordinuojama ta kryptimi. Žydų šūkis "pasimatysime laisvoje Jeruzalėje" išsilaukė per tūkstančius metų pačios kritiškiausios valandose. Net žvelgdamas į masinio kapo duobę žydas linkėjo šalia stovinčiam — "Susitiksime laisvoje Jeruzalėje".

Galbūt tremiamieji ir okupanto nuteistieji lietuviai irgi panašiai savo mintyse kalba ir galvoja — susitiksime laisvajame Vilniuje, bet ar mes apie tai pagalvojame? Žydams šūkis "susitiksime laisvoje Jeruzalėje" galiojo per kartų kartas tūkstančius metų iki šita svajonė buvo realizuota. Jie tuo tikėjo ir tą pasiekė. Mums lygiai panašus idealas — gyventi ir veikti taip, lyg rytoj susitiktume laisvajame Vilniuje. Gal tas nebus įvykdyta rytoj, bet idealas neskaiciuoja laiko, o remiasi žmonių nusistatymu — siekti Lietuvos nepriklausomybės reiškia pasimatyti arba susitikti laisvajame Vilniuje, kas lygiai lietuviui tą patį reiškia, kaip žydams "susitikti laisvoje Jeruzalėje". Lietuviams irgi toks idealas galioja, nors gal ir neoriginalus, betgi idealas nėra kieno nors nuosavybė, tik žiūrėti, į kur jis kreipiamas.

Vasario 16-sios proga neužtenka tik neinteresuotai dalyvauti minė, re, bet drauge pasiryžti, kaip kadaise nepriklausomybės paskelbimo autoriai, tos nepriklausomybės ir siekti. Vienas iš tų kelrodžių ir yra visiems lietuviams galiojantis šūkis — "Pasimatysime laisvajame Vilniuje", kuris išreiškia viską — svarbiausią mūsų tautinius siekius ir troškimus. (v.k.)

Sveikiname

p. ONĄ BAUŽIENĘ,

Sydnejaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos pirmininkę, A.L.B. Garbės Narę British Empire Medalio (BEM) apdovanojimo proga. Linkime dar daug šviesių ir ilgų veiklos metų!

Sodybiečiai, Engadine

Džiugu sveikinti sydneyškę p. Oną Baužienę Sydnejaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugijos pirmininkę British Empire Medalio (BEM) apdovanojimo proga.

Sydnejaus Lietuvių Pensininkų Klubas

Australija ant slenksčio

Aną savaitę Australijos ministras pirm. Mr. M. Fraser prieš laiką paskelbė naujus rinkimus, kurie įvyks jau kovo 5 dieną. Buvo kalbėta apie naujus rinkimus dar pereinant metų pabaigoje, bet atrodė, kad reikalas dar nebuvo pilnai pribrendęs, bet padėtis susidarė tokia, kad vyriausybė imasi rizikos siekdama naujų rinkimų, kurie normaliai turėjo įvykti tik metų pabaigoje. Tam akstiną davė susidariusi opozicinė darbo partijos krizė: buvusio darbo partijos lyderio B. Hayden vietoje partija pastatė buvusį darbo unijų vadą B. Hawke, federaliniam parlamente išbuvusį vos vieną kadenciją. Kiek jis turi patyrimo, iš darbių nieks neklausia, bet čia gal daugiausia lėmė Hawke populiarumas darbininkijos tarpe, kas partijai svarbiausia ieiti į vyriausybę. Tikimasi, kad jis pajėgs suvienyti darbo partiją, kuri prie Haydeno buvo pasidalinusi tarp kairės ir dešinės. Kiekvienu atveju Hawke tikisi partiją išvesti į pergalę, nors nebus lengva.

Prie liberalų. Australijos gyvenimas turi tikramą ir pastovumą, kai darbiškai reikalus pastato netikrumo ir abejonės ženkle. Pats tikrasis politinis barometras yra birža: vos paskelbus rinkimus birža susvyroavo ir akcijos pradėjo labai kristi, kas liudija, kad darbių partija pasitikėjimo neturi.

Pagal okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudą ir eiliniai gyventojai reikalauja pagal sovietinę konstituciją ir įvairius tarptautinius įsipareigojimus pripažinti teisių. Ypač pasipila vietinei valdžiai skundai dėl persekiojimų už religinius įsitikinimus. Valdžia į tokius skundus nekreipia dėmesio ir su jais nesiskaito. Prie Stalino ar Kruščiovo tokių protestų nebuvo žinoma. Iš viso sovietinėje santvarkoje su tikinčiais nesiskaitoma ir jie laikomi ne tik antros klasės piliečiais, bet iš viso jie toje santvarkoje neturi balsų.

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

1983 m. birželio 25–liepos 4 d.d.

NAKVYNIŲ KOMISIJOS INFORMACIJA

Žemiau spausdinama informacija II PLD dalyviams ir svečiams, kurie norėtų būti apgyvendinti viešbučiuose.

PL Dienose dalyvaujančios grupės (choristų, sportininkų ir pan.) registruojasi per savo vadovus. Asmenys, vykstantį PLD žiūrovais — svečiais, prašomi su pasirinktais viešbučiais susirūšti tiesioginiais.

Bismarck Hotel
171 West Randolph Str.
Chicago, Illinois 60601
Tel. 312 236-0123

Jaukus, "europiniai elegantiškas". Viešbutis miesto centre, prie rotušės (City

Hall) ir dažnai naudojamas Chicago politiniams susibūrimams. Viešbučio pastatas 18 aukštų, jame 5 restoranai. Beveik visos viešbutio PLD metu bus užimtas lietuvių. Numatoma jame apgyvendinti daugiausia choristus. Viešbutyje veiks informacijos centras ir bus "hospitality suite". Registruojantis nurodyti, kad esate PLD dalyvis ar svetys, tada gausite kambarį specialia kaina, US \$ 20 už parą asmeniui, gyvenant dviese.

Radisson Hotel
505 North Michigan Avenue
Chicago, Illinois 60611
Tel. 312 944-4100

Vienas didžiausių Chicago viešbučių, Chicago prabangiausių parduotuvių ir restoranų rajone. Čia numatoma apgyvendinti Jaunimo Kongreso ir vyresnių Sporto šventės dalyvių. Priklausomai nuo asmenų skaičiaus kambarių, kaina parai asmeniui numatoma US \$ 15 iki 20.

UNIVERSITY OF ILLINOIS MEDICAL

CENTRE CAMPUS
1933 West Polk Street
Chicago, Illinois

Tai studentų bendrabutis, visai netoli Illinois Circle Campus, kur vyks Sporto ir Dainų šventės. Kambariai be prabangos, už tai ir labai prieinama kaina: US \$ 9 asmeniui parai. Čia gyvenantieji galės naudotis plaukiojimo baseinu, sporto aikštėmis, sauna, sunkumų kilnojimo ir elektroninių žaidimų kambariais. Prie bendrabučio kafeterija, kurios kainos neįeina į kambario nuomą. Kafeterijos apytikrės kainos: US \$ 3 pusryčiai, US \$ 3 priešpiečiai. US \$ 5 vakarienė. Planuojant išlaidas, reikia numatyti pakankamai lėšų apsimokėti už maistą, už bilietus renginiams, šokiams, kelionėms po miestą ir pan. Dėl ribotos vietos, šiame bendrabutyje bus apgyvendinti tik Sporto šventės dalyviai.

Holiday Inn
7300 South Cicero Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. 312 581-5300

Tai daugeliui gerai pažįstamas viešbutis Ford City rajone, netoli Marquette Park, Oak Lawn ir kitų lietuvių gyvenamųjų vietų. Čia bus apgyvendinti Seimo dalyviai, nes jų darbai vyks daugiausia Jaunimo Centre. Kambarių kainos nuo US \$ 23 iki US \$ 28 asmeniui parai.

Chicagos pietinėje dalyje,

netoli lietuvių gyvenamųjų rajonų, yra dar šie viešbutiniai:

Sheraton Midway Airport Inn
5400 South Cicero Avenue
Chicago, Illinois 60638
Tel. 312 581-0500

Kambario kaina US \$ 12 iki US \$ 19 asmeniui parai.

Best Western - Ceasars Inn
5001 West 79th Street
Burbank, Illinois 60459
Tel. 312 423-1100

Kambario kaina US \$ 11 iki US \$ 17 asmeniui parai.

Hilton Ill of Oak Lawn
9333 South Cicero Avenue
Oak Lawn, Illinois 60453
Tel. 312 412-7800

Kambario kaina US \$ 30 asmeniui parai.

Išidėmėtina, kad Sporto šventė, Jaunimo Kongresas, Dainų šventė, opera ir banketas vyks Chicago centre. Tiems renginiams artimiausi yra Radisson ir Bismarck viešbutiniai ir University of Illinois bendrabutis.

Seimo posėdžiai, parodos ir jaunimo šokiai vyks Jaunimo Centre. Čia arčiau iš Holiday Inn (Ford City), Sheraton Midway Airport Inn, Best Western Caesar's Inn ir Hilton Inn of Oak Lawn.

Ritonė Rudaitienė
II PLD informacijos vadovė

Mielai

GERTRUDAI ŠAPRONIENEI

mirus, jos vyrą Petrą, dukrą Renatą su šeima giliai užjaučia ir kartu liūdi

A.A. Nekrašiai
Auglių šeima

Australijos Rajono SKAUTŲ PADANGĖJ

Leidžia Australijos Rajono Spaudos Skyrius. Rašinius siųsti: v.s. B. Žalys, 9 Lloyd Ave., Yagoona, N.S.W. 2199

LSS Australijos Rajono "Mūsų Lietuvos" vardu stovykla įvyko sausio 3-12 d.d. Gilwell Parko stovyklavietėje, Viktorijoje. Stovyklavo virš 100 skautų-čių: iš Melbourne (52), Canberros (24), Geelongo (1), Sydneyjaus (19), Tasmanijos (1), Brisbanės (1), Adelaidės (7) ir du vyčiai iš J.A.V.

VADOVYBĖ: stovyklai vadovavo v.s. Danutė Čižauskienė. Stovyklos štabą sudarė: stovyklos viršininkės pavaduotoja - s. fil. Pajauta Pullinen, adjutantas - v.v. Petras Kružas, dvasios vadovas - s. fil. kun. Pranas Daukyns, Seserijos vadovė - ps. Marytė Spokevičienė, Brolijos vadovas - v.s. Rika Sipavičius, išdininkas - ps. V. Gajdžionis, ūkvedys - Algis Vaitiekūnas, Vytas Mocius, užsiėmimų vadovas - v.s. Algis Simkus, laukav. v.s. Rita Barkutė, vedė - v.s. Rita Barkutė, laikraščio redaktorė - v.s. Jieva Ariėnė, pirmosios pagalbos teikėjas - j.b. Rimas Liubinas. Stovyklos virtuvę tvarkė Nijolė Kairaitienė ir Dita Mockienė, talkinamos visos eilės pagalbininkų - virėjų.

Paskiroms grupėms vadovavo: paukštyčių Rasa Mauragienė, skautiukų Danutė Spokevičiūtė, Akvilė Stasiūnaitė, prityrusių skautiukų - Loreta Čižauskaitė, Laima Mucenikaitė, vyr. skautiukų - Belinda Hornaitė, vilkiukų - ps. Jūratė Simkuvienė, Audronė Stepanienė, skautų - Darius Alekna, Marius Baltutis, skautų vyčių - A. Kapočius, budžių - Andrius Vaitiekūnas, skautininkų - ps. Audronė Kovalskienė. Stovyklą globojo LSS Australijos Rajono vadas, s. Albinas Pocius.

STOVYKLOS GYVENIMAS buvo įdomus ir įvairus. Nėtruko nuotykių, darbo ir pokštų.

Sausio 3-4 d.d. stovyklėje vyko kūrimasis. Į stovyklą atsilankė Los Angeles "Spindulio" ansamblyje dalyvaujant skautai.

Sausio 5 d. brolis A. Simkus pravedė "laivų" statybą ir lenktynių varžybą. Septynios grupės dirbo visą rytą, kol vėliavų aikštėje atsirado 7 laivai - visi originalūs, niekad pasaulyje nematyti... iš jų buvo renkami "gražiausieji", o po to sekė "laivų lenktynės", kurių metu vienas jų prarado stiebą, kitas visai "sudužo". Po pietų vyko žygiai, vienas jų pašvęstas menui. Vilkiukai padarė 2 valandų gamtos

kelionę. Ps. A. Kovalskienė mokino seses juostų audimo meno, o Dita Mockienė - "macrame" pyrimo. Broliai ir sesės atliko 15 km. žygį, sekdami kelionės ženklais.

Sausio 6 d. vyr. broliai ir sesės išvyko 20 val. žygiui per miškus, per kalnus ir per slėnius...

Sausio 7 d. vyksta prie Emeraldo ežero maudytis ir praleisti dieną parke.

Sausio 8 d. - LSS Australijos Rajono Vadovų suvažiavimas, Lietuvos istorijos inscenizavimo konkursas. Kun. Pr. Vaseris stovyklos koplyčioje atnašavo šv. Mišias. Vakare, prie laužo, dalyvavo daug svečių.

Sausio 9 d. atvykusi p. Birutė Vaitiekienė mokino seses siuvinėjimo meno. Popiet p. Gabrielius Žemkalnis rodė skaidres apie Darių ir Girėną, išsamiai apie juos papasakodamas.

Sausio 10 d. rytą, užsiėmimų metu, pravesė skautoramos konkursas: skautai-tės grupėmis turėjo praeiti per eilę "stočių", kuriose per 20 minučių turėjo atlikti kokį nors užduotį.

Sausio 11 d., po pusryčių, vyko kiliųjų kelionė, kuri nevisiems (po naktinių žaidimų) buvo lengva... O kiliūtys buvo o-ho-ho!.. (ge-

riau jų neprisimintil)

Sausio 12 d. - pasiruošimas ir grįžimas į namus.

Dėl didelio gaisrų pavojaus laužų kurti nebuvo leista, bet, nežiūrint to, jie praeidavo labai entuziastiškai.

Sovyklos metu išleisti 5 numeriai laikraščio, pavadinto "Rajono Ragų". Jį redagavo v.s.v.sl. Jieva Ariėnė, talkinama pačių stovyklautojų.

ISVADOS: stovykla, kiek teko išgirsti iš joje dalyvavusių skautų ir vadovų, pasisekė gerai. Oras buvo neperkarštas. Virtuvė, pasiūventusių virėjų pastangomis, dirbo pavyzdinčiai, o skaniai pavalgius jaunų draugų būrys ir nuotaika gera, ypač kai įvairiausių užsiėmimų stovykloje irgi nestokojo.

Inf.

Kalnai, kalneliai tolimi..

Sydneyjaus Skautų Židinio ekskursija

Kalnai, kalneliai tolimi paskendę saulės ežeruose, iš lygumų saugiu daira su nerimu plačiu į jus -

B. Žalys

Gal taip ir tiko - Sydneyjaus Skautų Židinio savo dešimtają ekskursiją "pratepė" iki 3-jų dienų, su ruošdamas išvyką į Snieguotuosius Kalnus, pasižiūrėti, kaip tie kalnai atrodo vasaros metu...

Išvykome ankstu šeštadienio rytą (29.1), nuo Lietuvių Namų Bankstovne, pakeliui dar paimdami būrelį cabramatiškių. Viso vyko 47 asmenys. Ekskursijai vadovavo židinietis, v.s. Jonas Zinkus.

Trumpai stabtelėjome Mittagonge ir Goulburne, apskukome ratą apie Canberros ambasadas ir kitas įjy mybes, pietavome viename Burley Griffin ežero pakrančių parke ir - vėl tolyn. Kelionės vadovas aiškino apie pravažiuojamas vietas, jų atsiradimo istorijas ir dabartinę reikšmę. Suskamba viena, kita dainelė,

pasakojami anekdotai, pravedami pašnekesiai (iš kurių ypač paminėtini p. A. Skirkos apie Salomeją Nerį ir Dr. A. Mauragio - apie poilsį).

Kadangi visi ekskursantai buvo sydneyjiškiai (įskaitant vieną ponį iš Lietuvos) ir dauguma susigyvenę iš ankstyvesnių židinio ekskursijų, tai šios mažos bendruomenės vidaus gyvenimas buvo intymus, šeimyniškas. Daug tu, kurių su pagaliu neišvartum į "viešąją platformą", prie mikrofono reikėsi visai laisvai, o jų buvo visa eilė: p.p. A. Skirka, Dr. A. Mauragis, M. Kavaliauskienė, O. Osinienė, A. Skirkienė, V. Milaitė, S. Šaparienė, M. Vaškevičienė, Pr. Antanaitis, B. Žalys ir kt.

Deja, gerėjimasis pravažiuojamais vaizdais buvo liūdnas. Gyvendami mieste neįjuntame tos milžiniškos, didelės Australijos dalį apimančios, sausras padarinių. Buvo gaila žiūrėti į išdžiūvusius, iškankintą kraštą - laukai kaip suakėti - nei

stiebelio žolės... Išlikę perkarusių avių ir galvijų pulkeliai glaustosi apdžiūvusių medžių vargingame pavėsyje; matosi daug kritusių gyvulių, kai kurie jų visai prie kelio. Pravažiuojame šimtą, kitą kilometrų, o vaizdas tas pats - saulės išplikytas dykuma, į kurią žiūrint į akis veržiasi ašaros!

2.20 val. popiet pasiekiamė Cooma. Pasisukinėjame dailaus miestuko gatvėse, aplankome olandų klumpių meistrą ir vėl į autobusą. Apie 5 val. pasiekiamė Jindabyne apylinkėse esantį "Snowy Valley" motelį. Skubame maudytis ir vakarieni, o po to einame pasivaikščioti į Jindabyne ežerą - pakrantes; ežeras nuplėšęs, bet dar turi nemažai vandens, o apylinkės nors ir apvytusios, nėra taip bauginančiai išdžiūvusios, kaip žemumose esančios lygumos.

Sekančios dienos (30.1) rytą, apsipasakoję nakties išpūdžius ir kautynes su įkyriais Snieguotųjų Kalnų uodais, po pusryčių - 8.15 val. - išvykstame į Thredbo. Kadangi šiandien skemdielis, p. A. Savickienės vadovaujami, suruošiamie autobuse religinę vandėlę: ją užbaigiamė "Marija, Marija..." giesme ir malda už tėvynę.

Graziame, turistiniame Thredbo miestelyje (šiuo metu labai ramiamė, nes dabar ne žiemos sporto sezonas) pasikeliame pasliūžininkų liftu iki kalnuose esančio viešbučio. Iš čia, pėsčiom, dar apie 4-5 valandų kelias į Kosčiūškos viršukalnę, iškilusią 2228 m. virš jūros lygio ir esančią aukščiausią Australijoje. Bet žygiui nėra laiko! Vėl lipame į autobusą ir pasileidžiame į Perrisher Valley ir Charlotte Pass pasigėrėti kalnų vaizdais, skendinčiais melsvuose ūkuose.

Pirmadienio rytą (31.1) išvykstame iš svetingo motelio Sydneyjaus link. Kelionės vadovas, priminęs, kad šiandien yra Australijos Diena, davė šiek tiek žinių apie Australijos atradimą ir jos apgyvendinimą. Adaminaby vietovėje, prie milži-

niško upėtakio "paminklo", visa grupė nusifotografuojame.

Autobuse vėl aidi dainos, juokai, menamos mįslės, lietuvių kalbos prašmatnybėmis miklinami liežuviai, kai pastebime, kad mes važiuojame "bedugnių" pakraščiais, o mūsų autobuso pasakutiniai ratai kelio nebesiekia (bent taip atrodo!)... Kiek laiko nutylame, bet neilgam - išvažiavus į lygesnį kelią ir vėl sužiame kaip bičių avilys!

2.10 val. papietavom Yass miestelio parkelyje, o 6.30 val. jau vėl buvome namuose - prie Lietuvių Klubo Bankstovne, padarę virš 1300 km kelionę - kiek išvarginti kaitrios dienos, bet sveiki ir linksmi!

- x -

Rajone

RAJONO VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Sausio 8 d., "Mūsų Lietuvos" stovyklos rajone įvyko LSS Australijos Rajono Vadovų suvažiavimas. Dalyvavo 14 vadovų-vių. Buvo tariamasi einamaisiais rajono reikalais.

Tarp kitko nutarta, kad šiai stovyklai pagaminti darbo baltiniai turėtų tapti visoj Australijoj skautų stovyklė darbo uniforma.

Canberros tunto atstovas, ta proga, pakvietė visus dalyvauti ateinančioje rajoninėje stovykloje Canberroje 1985 m.

Inf.

SKAUTISKOS SPAUDOS REIKALAI

Metų pradžia - pats laikas atnaujinti skautiškos spaudos prenumeratą. Prenumeratų mokėstį galima siųsti tiesiog šiu žurnalų administracijoms kaip nurodyta M.P. Nr. 4.

Australijoje vasario mėn. žurnalas galima užsiprenumeruoti per Joną Zinkų (84 Victor Ave., Picnic Point 2213). Australijos dolerio vertei kritus Skautų Aido prenumerata metams \$ 5.25 ir Mūsų Vycio - \$ 7.35.

Namie ir svetur

NEWCASTLE

MALONU PAMINETI

Alfonsas ir Donata Bajaliai pereitų Kalėdų dieną prijungė ir savo gimtadienius. Puotoje, į kurią suvažiavo giminės ir kviesti svečiai, buvo atšvesta Alfonso 75 metų amžiaus sukaktis, iš Donatos amžius nebuvo išryškintas, tik patirta, kad Alf. gimęs gruodžio 23, o Donata - sausio 8.

Didelio džiaugsmo patirta, kai vaizių metu suskambėjo telefonu sveikinimai dukterų Danos iš Los Angeles (U.S.A.) ir Zinos iš Izraelio.

Gražu šia proga paminėti, kad Alfonsas ir Donata su šeima jau virš 32 metus gyvenami Newkastelio apylinkėje yra įsijungę į bendruomenės gyvenimą. Alfonsas darbavosi Apylinkės Valdyboje ir dvi kadencijas atstovavęs apylinkę A.L.B. Krašto Tarybos suvažiavimuose. Donata visada matoma kaip šeimininkė po būvių metu. Gi trys dukros, augdamos ir mokslus eidamos, Nel vaidino teatre, šoko tautinių šokių grupėje, dainavo chore. Duktė Rasa keletą metų dirbo gražiai veikiančiame jaunimo komitete, o sūnus Algis buvo 2 metus valdybos pirmininku ir šioje kadencijoje yra valdybos kasininkas.

1980 m. Krašto Tarybos suvažiavime Adelaidėje Alfonsas apdovanotas žymeiniu, o sūnus Algis medaliu už veiklą bendruomenėje, kas sudarė garbę visai šeimai ir tuo pačiu pasitenkinimą visų newkasteliečių.

Pas Bajalius vaišėse visada smagu, nes malonus, linksmas ir atviras aukštaitiškas suktuvinininkų būdas (abu kilę iš Linkuvos valsčiaus).

Sveikatos ir laimės, ilgiausius metų Alfonsui ir Donatai!

Alf. Šernas

SYDNEY

LANKOMI LIGONIAI

Pastaruoju metu Syd. Liet. Mot. Soc. Globos Draugijos buvo lankomi šie ligoniai: Kelnierienė (Ashfield Nursing Home), M. Burneikienė (Burwood N.H.), S. Pakštaitis (miręs), O. Svirinienė (Yagoona

PRANEŠIMAS

Kurkime tik lietuviškas šeimas. "Piršlys Vytenis" jums padės susirasti gyvenimo draugę - visuose pasaulio kontinentuose.

Rašykite "Vyteniu". Pridėkite adresą su slapvārde, ar pavarde, amžių, trumpą gyvenimo aprašymą ir ko jūs pageidaujate. Rašykite laiškus kokia kalba jūs rašote. "Vytenis" laiškus sukeis.

Susirašinėjimo išlaidoms padengti prisiųskite auką

Piršlys "Vytenis" Adresas: "Vytenis" Box 4861 Melbourne 3001 Vic. Australia

N.H.), G. Šapronienė (miręs), E. Povilauskienė (namuose), D. Kuprytė (namuose), Kutkienė (namuose), Jakubaitis (Macquarie Hospital), J. Ivinskienė (Ashfield Hosp.), Čelkienė (Ashfield N.H.), Juraitienė (St. John of God Hosp.), B. Račkauskienė (Lakemba N.H.).

PRANEŠIMAS

V-TAS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

JAUNŲ TALENTŲ VAKARAS

Jaunimo Kongreso atidaryme, 1983 m. liepos 2 d., Chicagoje įvyks Jaunų Talentų Vakarą.

Žada būti ypatingas vakaras, kuriame pasirodys jauni menininkai išsilavinę įvairiose srityse ir atvykę iš viso pasaulio. Dalyviai turės progos pristatyti trumpą savo kūrybos pasirodymą, kartu su kitais parinktais dalyviais prieš gausią lietuvišką publiką Chicagos miesto centre.

Dabar vyksta registracijos laikotarpis. Kviečiami visi jauni kūrėjai - dainininkai, šokėjai, humoristai, muzikai ir kiti - dalyvauti programoje.

Interesantai gali gauti tolimos informacijos ir registracijos anketas iš Jaunimo Sąjungos ryšininkų. Galima taipgi tiesioginiai rašyti: talentų vakaro direktoriui: Juozas Kapačins-

kas 6811 S. Maplewood Chicago, Ill 60629 Tel. 312 778 1840.

Prašoma nedelsiant registruotis. Registracija ir pavyzdinė medžiaga turi būti pristatyta talentų Vakaro Komitetui iki balandžio 1 d.

Amerikoje stipriai veikiančių Korp! Neo Lituania pereitų metų pabaigoje atšventė savo 60 metų sukaktį. Tai viena iš seniausių akademinių organizacijų, kuri savo veiklą yra išplėčiusi ir išvijoje. Korp! Neo Lituania gali didžiulius turėjusi savo garbės nariais tokius asmenis, kaip kan. Tumas-Vaižgantas, Dr. J. Basanavičius, buv. prez. A. Smetona, Maironis, J. Jablonskis, diplomatas B. Balutis, P. Vileišis ir kt.

Jau kovo pradžioje popiežius išvyksta į vidurinę Ameriką, kur aplankys Costa Rica, Nicaragua, Panama, El Salvador, Guatemala, Honduras, Beliz ir Haiti kraštus.

NEW SOUTH WALES DEPARTMENT OF EDUCATION

SATURDAY SCHOOL OF COMMUNITY LANGUAGES LITHUANIAN

Saturday Classes are available for students from government and non government secondary schools who wish to study a language which is not available to them in their day school. Classes form year 7 to year 12 (H.S.C.) may be offered in 1983 as follows:

CENTRE WHERE OFFERED

Ashfield Boys High School

Enrolment is open to students from both government and nongovernment secondary schools. Students intending to enrol must report to the appropriate centre on Saturday 5th February, 1983, from 9.00 a.m. until 11.00 a.m. No new enrolments will be considered after the 26th February, 1983.

PLEASE DO NOT TELEPHONE THE SCHOOLS LISTED ABOVE.

FOR FURTHER INFORMATION telephone the Co-ordinator on 20584 extension 8544.

D. SWAN, Director - General of Education

Stiprinamės Melb. Liet. Namuose Lietuvių Dienų metu Nuotrauka V. Vosyliaus

SEKMADIENIO IŠVYKOS

Kaip ir visi civilizuoti žmonės, mes apsieit negalim be Skemadienio Kelionės. Sūnus po pietų tuoj linksmai prie vairo sėda; marti šalia susmunka į tą „kibirinę kėdę“, ant kelių deda talpų rankinuką.

Antrojo sėdynėje aš įsitaisau patogiai su anūke.

Prie pirmos krautuvės sustojam — šokolado, sausainių, riešutų bei lemonado.

Taip riedam, smaguriaudami, skaičiuojam mylias.

Marti, labai jau nepatenkinta, štai ir prabyla:

„Važiuk greičiau! Nes vėl mus pralenkė ir dargi — boba“.

Sūnus susiraukia: „Tau kuistis vien po savo trobą, o ne mane mokint, kai aš vairuoju.“

Marti piktai iš pašalės tad pažvairuoja (deja, jos žodžiai iki mūsų nedaeina, nes užklykia transistorius naujausią dainą).

Pusiaukelis. Kad išlaikius kūne sielą, mes pasistiprinam ta iškepta šviežiai vištiena. Ir vėl važiuojam, nusiteikę neblogai, taigi, ir sotūs. Na, kad užrėks staiga sūnus: „Tai idiotas!!!“

Juk nesilaiko visiškai jokių taisyklių.“

Dar pagrūmuoja nusikaltusiam per lango stiklą (paskui šita tema ilgiausius monologus veda).

Anūkė pradeda irzliai verkšlent: „Nėr lemonado“.

Marti ramina: „Pusė valandos - ir mes namuose“.

Sūnus pareiškia: „Aš prie krautuvės daugiau nestosiu“.

Ir — jau iš automobilių eilės į šoną suka: priekinė padanga tuščia, matyt, pratrūko.

Mada, ar malonumas? Kas ten žino...

— Martele, paieškok man aspirino.

Julija

Jie nuoširdžiai remia Mūsų Pastogę

"MOSŲ PASTOGĖ" AUKOJO:

O. Aleknieinė VIC \$10
J. Jasulaitis VIC \$10
Vyt. Miliauskas VIC \$10
J. Balčiūnas VIC \$5
A. Griškelis VIC \$5
H. Keraitis NSW \$2
J. Alkevičius NSW \$10
O. Šalkauskienė NSW \$20
A.B. VIC \$50
S. Šatūgienė NSW \$25
V. Mikelaitys TAS \$10
Dr. K. Zdanis VIC \$3
S. Venskis NSW \$20
J. Šimaitis WA \$5
A. Žvirblis WA \$5
V. Aukštėjus VIC \$5
J. Gailius VIC \$15
K. Burneikis NSW \$5
J. Metrikas VIC \$10
J. Voveris ACT \$5
A.R. WA \$30
J. Krutulis TAS \$5
P. Kviecinskas VIC \$10
V. Kasputis WA \$10
Lietuvių Bendruomenė WA \$10

A. Statkus NSW \$5
J. Griškaitis NSW \$6
V. Juod NSW \$5
I. Jonaitis NSW \$5
E. Rašymas NSW \$2
L. Tarvydienė NSW \$10
B. Šikšnius TAS \$5
M. Lingienė WA \$10
V. Sidabra VIC \$5
A. Gaidukas NSW \$5
P. Dabrega ACT \$5
F. Penks ACT \$10
A. Pomeris QLD \$20

G.P. Patupiai WA \$10
H. Virginingas NSW \$10
Adelaidės Apyl. V-ba

V. Bitinas NSW \$10
A. Kalpokas VIC \$10
J. Norvilas WA \$10
A. Grikepelis VIC \$10
J. Putvinas NSW \$10
F. Borumas ACT \$10
K. Rasinskas VIC \$10
S. Zablockienė NSW \$10
Mielieji aukotojai! Čiame nuoširdų Ačiū.

"Mūsų Pastogė" Administracija

NAUJI "MOSŲ PASTOGĖS" SKAITYTOJAI

E.J. REILLY NSW \$10
A. ŠEPOKAS NSW \$10
V. VILIONAITIS NSW \$10
R. ANDREKUS VIC \$10
K. MIKALAUSKAS VIC \$10
F. JARINKEVIČIUS VIC \$10
V.R. RUTKAUSKAS VIC \$10
M. GRIGALIUS VIC \$10
D. SVALDENYTĖ NSW \$10

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

JONAS RŪTENIS PASISAKO

IŠ PAŠNEKESIO SU AUS- FONDO LITERATORINĘ
TRALIJOS LIETUVIŲ PREMIJĄ LAIMĖJUSIU
JONU RŪTENIU

Pereitais metais Australijos Lietuvių Fondo literatūrinę premiją laimėjo Jonas Rūtenis už scenos veiklą "TRYŠ". Jonas Rūtenis gyvena J.A.V., yra jau 20 individualinių parodų turėjęs dailininkas, prigimties apdovanotas dar ir kitais talentais: poezijos ir muzikos. Jis yra mums gerai pažįstamo kultūrininko, aktoriaus Pauliaus Rūtenio brolis.

Susipažinimui duodame ištrauką iš laiško, paves-to pasikalbėjimo su Rūteniu laimėjusiu autorium.

— Žinau, kad esate profesionaliai pasiruošęs dailininkas, taip pat rašote. Bet kaip čia išėjo, kad net konkurse dalyvavote?

— Labai paprasta. Esu dailininkas, bet taip pat per visą savo jau ne trumpą gyvenimą rašiau ir, manau, rašysiu. Toks jau esu dvilypis. Ne kartą už tai buvau kartais ir gerų draugų įtaigotas būti vienu ar kitu. Tačiau, kaip matote, niekas iš to neišėjo. Piešiu, tapau, bet ir rašymas man teikia džiaugsmo ir saulėleidyje paguodos. O konkurse dalyvavau todėl, kad buvo paskelbtas.

— Ar specialiai šiam konkursui rašėte scenos vaizdus "Trys"?

— Ne. Konkursui tik juos dailinau ir taisyau. Tie vaizdai parašyti prieš 3-5 metus. Jums į Australiją juos siunčiau todėl, kad karts nuo karto girdžiu, kad ten dar gyvi scenos mylėtojų būreliai. Pagalvojau, kad gal ir mano vaizdai kiek pagelbės sumažinti lietuviškų, mūsų sąlygomis įmanomų pastatyti scenos veikalų badą. Yra avangardinių veikalų, parašytų ir žymių dramaturgų, bet jie, kiek pats esu patyręs, nei mėgėjui aktorui įkandami, nei eiliniui žiūrovui suprantami.

Mano vaizdai, kuriuos taip pagerbėte net man premiją skirdami, siekia išreikšti vieną mintį: LAISVĖ. O lie-

Jonas Rūtenis

tuviui, koks jis bebūtų - jaunas, senas, politikuojantis, visai politika nesidomįs, atbulas lietuviškiems pasireiškimams, fanatikas, šokas tuoj pat susideginti ant tėvynės aukuro, nebe-kalbąs lietuviškai - LAISVĖ tebėra šventas žodis.

Taigi: Mindaugas siekė Lietuvai laisvės; Kristijonas Donelaitis jos siekė besilaudamas savo skriaudžiamais būrais; partizanas Miškinis jos siekė žūtbutinėje kovoje.

Tie vaizdai gali sudaryti vieną spektaklį, arba gali būti panaudoti atskirai įvairiomis, tokios tematikos reikalaujančiomis progomis.

— Ką galvojate ir kaip vertinate mūsų išeivijos kūrybą?

— Nesu aš specialistas kritikas, bet savo nuomone turiu. Kai manęs taip klausiate, man norisi atsakyti bendrai apie lietuvių kūrybą, t.y. čia, išeivijoje, ir ten, pavergoje tėvynėje. Man regis, kad daug mūsų literatūros kūrėjų yra pasiekę parnaso. Tokie poetai, kaip Aistis, Brazdžionis, Bradūnas, Radauskas, Gustaitis, ir eilė kitų čia gyvenančių, o taip pat pavergoje Lietuvoje Marcinkevičius, Geda ir kiti, gal jau ne vienas būtų Nobelio laureatai, jei būtų gimę kokiame didelėje, milijoninėje, ne mūsų mažytėje

ISALIA KRAŠO DIENYBĖS

MŪSŲ PASTOGĖS KULTŪRINIS PRIEDAS

Redaguoja Elena Jonaitienė, 18 Gloucester Rd. Epping, N.S.W. 2121. Tel.: 869 1159

tautoje. To būtų galėję pasiekti ir prozos bei dramos kūrėjai: Katiliškis, Jankus, Marcinkevičius, Avyžius. O kokius literatūrinius arodus sukrovė mūsų klasikai: Maironis, Putinas, Krėvė, Sruoga! Iš jų dar daug metų ateities kūrėjai semsis jėgos ir stiprybės. Tą patį galima pasakyti ir apie dailininkus ir muzikus.

Kitokią nuomonę turiu apie kaikiuriuos madingus ultra - avangardinius jaunuosius, kurie pamėgdžioja japonų, kinų ir kitų rytų tautų literatūrinės formos, patys tų formų tinkamai nesu-prate.

— O ką galvojate apie savo premijuotą veikalą ir apie jūrą komisiją?

— Na, veikalas toks, koks yra. Iš gautos "Mūsų Pastogės" matau, kad komisija teturėjo du veikalus. Neaišku, ar kiti atkrito be komi-

sijos sprendimo, ar iš viso tas Australijos literatūrinis konkursas buvo toks liesas. Komisijos nariai, kiek žinau, yra kompetentingi vertintojai. O man asmeniškai norisi pasakyti taip, kaip kartą pasakė premiją laimėjęs kompozitorius Julius Gaide-lis: "Man visi konkursai geri ir visos jūsų komisijos ge-ros, kurios man skiria pre-mijas..." Savo veikalui lin-kėčiau išvysti sceną, nuoširdžius aktorius ir išradinę režisierių.

— Beje, teko nugirsti, kad ketinate ne už ilgo pats apsilankyti Australijoje. Ar tiesa?

— Taip, tiesa. Vasario mėnesį ketinu būti Sydne-juje, aplankyti brolių Paulių ir susipažinti su Australijos lietuviškuoju gyvenimu. Taigi, iki pasimatymo!

E. Jonaitienė

Sukapot tą viską,
Sudegint —
Vorutą kryžiuočiams atiduot?
Tad ko dar aš laukiu!
Vainiką —
Ant galvos, Karaliau!

Tariat, gėrėkis užsidejęs,
O Lietuvos laukai
Kraujuose maudysis.
Gaisrų išgašdinti
Vaikai klyks,
O motinos
Prakeikusias rankas gražys...
Kvatokis...
Karaliau!

Aš mintijau:
Šimtus metų mes būsime
Maži

Savo kiaute užsidarę,
Atėjūnų niokiojami.
Tai kas man Vorutos garbė,
Kai tauta be garbės!
Jūs sakote, kad aš,
Mindaugas,
Trokštu karališko vainiko.
Ne!
Šimtai kaukų, ne!

Karaliaus reikia
Lietuvos garbei ir didybei!
Niekas nesudrebės
Prieš Mindaugą,
Bet visi drebės prieš Lietuvos
Karalių!
Todėl vainiką aš prisiimu,
Nes tikiu

Lietuvos garbę ir laisvę!
O jūs pastojat kelią!

Atleiskit man,
Atleiskit —
Karaliaus vainiko
Aš siekiu ir pats save užmiršę:
Nes niekados,
Nė valandos
Negaliu užmiršti Lietuvos!

Iš J. Rūtenio veikalo "Trys"

MINDAUGAS
(Išėjęs į priekį. Visiems)

Palaukit!
Atsipeikėkit!
Žarijos jūsų akyse
Siutina mane...

Neišmanot,
Kaip širdį sopa,
Kai jūs visi prieš mane
Už visa gera
Taip atsismokat
Ir kuriat pragaro laužai..

Regiu, matau
Visus!
Lyg spindulėlį tamsoje,
Matau vargus,
Žinau skausmus.
Kiti keliai man švinta.
Privalau
Naštą nešti,
Negaliu padėt —
Turiu išnešti ją
Į saulę!

Aš siekiu to, ko Lietuvai reikia,
Ko visą gyvenimą troškau...
Sakot — paniekinę kitus,
Lipau per mirusius aukštybėn!
Sakot — paniekinau tėviškę ir
šventąją ugnį,
Krivius, vaidilutes
Ir viską.
Viską! —
Bet ar dabar galiu kalavijų

ALB METRAŠČIO PRENUMERATAS, AUKAS IR
PARAMĄ PRIIMA:

ADELAIDĖJE: Lietuvių Namų Spaudos Kioskas.
MELBOURNE: ALB Krašto Valdybos išd. Juozas
Krikščiūnas.

SYDNEJUJE: Liet. Kooperatinės Kredito D-jos TALKA
Ltd. skyrius.

Apylinkėse ir seniūnijose prenumeratas, aukas ir pa-
ramą taip pat priima valdybos ir seniūnai arba jų paskirti
asmenys.

ALB Metrašio Išleidimo Komisija

Akademinių kelių

Universitetai Melbourne ir Heidelberge

Dr. Kristina Brazaitienė

Apleidus 1964 metais saulėtą Melbourną, po kelių savaitių kelionės laivu, pasiekiau jau man iš ankščiau kiek pažįstamą ir patrauklų, jau pirmais pavasario žiedais besipuosią Heidelbergą. Nė sapnuote nesapnavau, kad tame Vokietijos miestyje teks išbūti daug metų - ten gyventi, mokytis, dirbti ir net šeimyninę padėti pakeisti. Tačiau viskas klostėsi savo ruožtu, lyg gyvenimas būtų kokio fatalizmo ar deivės Fortunos varijojamas.

Prie gražių Nekaro upės krantų laikui slenkant teko patirti kontrastą tarp naujosios žemės - Australijos ir senojo pasaulio - Europos. Tuoj krito į akį kai kurie panašumai, bet dar daugiau skirtumai mano pačios Alma Mater Melbourne ir Heidelbergo universitetuose, apie ką ir mėginasi šia proga prisiminti.

Heidelberge pasijutau pakliuvusi į visai skirtingą atmosferą, ir pradžioje net nesusigaudžiau, kad skirtumai glūdi ne vien kraštų ir kalbų skirtybėse, bet kad H-go u-tė laikomasi nuo senovės laikų išgyvenusiu tam tikrų tradicijų, tuo tarpu M-no u-tė tradicijos, t.y. papročių ir patyrimo

perdavimas iš kartos į kartą, visai neaktualus dalykas. Dėl tos priežasties nebus man įmanoma apsiriboti vien subjektyviais išpučiais, nepalietus abiejų lankytojų u-tų istorinės raidos ir vystumosi.

Mano pirmąsias tikslas buvo praleisti H-gė vienerius metus ir patobulinti mano vokiečių kalbos žiniją. Taigi, nuvažiuavusi, tuoj apsisprendžiau negaišinti laiko ir vieną semestrą pastudijuoti mane taip dominančią kalbą.

Formalmai įstoti buvo panašūs į M-no u-tą: reikėjo "įsimatrikuluoti", pakliūti į studentų sąrašą. Buvo didelė problema įtikinti u-to administraciją, kad mano brandos atestatas yra tikras gimnazijos baigimo pažymėjimas, nes jų neužsimponavo nei to dokumento turinys, nei jo išorinė išvaizda. Tėk parodžius B.A ir Dip. Ed. laipsnius, buvo man leista laikyti įstojamuosius egzaminus iš vokiečių kalbos, kurie visiems svetimtaučiams privalomi. Juos sėkmingai išlaikius, įstojimo į H-go u-tą kryžiaus keliai buvo baigti ir nutariau siekti Magistro laipsnio.

Greitai pajutau labai didelį skirtumą tarp tų dviejų universitetų studijų sistemų. H-go u-tė taip vadinama studijų laisvė (Lernfreiheit) pasirodė dar vienas kryžius, nes nebuvo tiksliai ir aiškiai nustatyta, nei kokias paskaitas lankyti, nei kokius gretimuosius, t.y. per kiek laiko ką padaryti. Pripratusi prie M-o u-to kur studijų laikas ir dalykų skaičius buvo aiškiai nustatytas (pav. 3 metai ir 10 dalykų B.A. laipsniui) H-e negalėjau susigaudyti, ar pradėti su senosiomis vok. kalbomis: senąja, vidurine

vokiečių, gotų, senąją norvegų ir t.t., ar su naująja vokiečių kalba? Ar klausytis paskaitų apie Lessing'ą, Goethe, ar geriau lėkti į proseminarus apie istoriškąją vokiečių gramatiką? O gal dar geriau tuojau pradėti rašyti Magistro darbą? Be to, ta "mokymosi laisvė" Vokietijos u-se susideda dar ir iš to, kad gali klausytis neriboto skaičiaus paskaitų bet kokiame fakultete. Gali lankyti ir visokiąsias seminarus. Man asuojamas.

meniškai tai reikėdė, kad buvo atviros durys į bendrąją ir specifinę indo-europiečių kalbotyrą, įskaitant ir lietuvių kalbą, į visas orientalistikos, slavistikos, romanistikos, istorijos, archeologijos ir geografijos paskaitas.

Lėčiau ten, kur daugiau sia studentų lėkė, bėgau ten, kur žymiausi profesoriai iš pačios Vokietijos (Wapnewski, Henkel, Mann, Sengle, Wisniewski) ar iš Cambridge, Paryžiaus, Kairo laikė paskaitas. Neįžiūrint paskaitų ribų, mano pirmuose

studentų knygelės (Studentenbuch) puslapiuose įtraukta galybė visokių paskaitų. Tik laikui bėgant ėmiau suprasti, kad ne visos paskaitos reikalingos bei mano studijoms naudingos, nors žinių jau įvairiausių teko susirankioti.

Tokių "mokslų laisvės" metodu yra skatinamas platesnis žinių ieškojimas; tuo tarpu Melb. un-tė teko studijuoti, kas absoliutiškai tam kursui būtina ir pragmatiškai naudinga.

Iš pradžių atrodytu, kad yra daug panašumų pačioje un-tų sandaroje. Sekant senas un-tų tradicijas - apie tai vėliau - tiek H-e, tiek Melb. un-tai autonomiškai, turį savo administracijas, įstatymus ir personalą. Dėstyimo formos panašios: tai paskaitos, seminarai ir praktiškieji kursai. Dėstytojai - magis-

trata, daktarata ar profesorai išigiję specialistai. Tik Vokietijoje pastarieji laikomi didesnę pagarboje, ne visai lengvai prieinami, ne adresuojami vardu, o tik titulu. Tas pats ir su pastarųjų laikysena su studentais: su pagarbą studentai vadinami "Herr", "Frau", "Fraulein" - niekada vardu. Paskaitų klausytojai - studentai. Tik Vokietijoje yra dar populiarūs ir "svečiai klausytojai" (Gasthörer), kurie iš įdomumo dalyvauja, nesiekdami jokio laipsnio.

Taip pat atrodytu, kad daug panašumų randama ir tų dviejų un-tų pačiame studentų gyvenime. Tačiau, arčiau pažvelgus, ir čia yra net esminių skirtumų. Paskaitų auditorijose Vokietijoje tvarkos jausmas stipresnis - tai žymus vokiečių "Ordnungssinn". Studentai atidžiai klausosi paskaitų, stropiai užrašinėja, ieško prieš paskaitą ar po jos galiemybių pasikalbėti su profesoriais arba kolegomis: išryškinti šią ar tą nesuprastą smulkmeną. Bibliotekose taip pat ramu ir žodis "silentium" primena, kad privatūs pasikalbėjimai absoliutiškai "tabu". Nėra priimta, kad šiose susikaupimo ir mokslinio tyrinėjimo vietose būtų vedami pokalbiai apie paskutiniųjų futbolų rungtynių laimėjimus, ką ne sykį teko išgirsti Melbourno Bailieu bibliotekos patalpose, o tą patį neseniai Monasho ir Adelaidės un-tų bibliotekose.

Bus daugiau

KAUNAS. Vytauto D. Universitetas.

Sydnejaus universitetuose

SIMBOLIŠKOJI ARBATA

Niekas kitas taip nepriima praėjusių dienų, kaip to laiko muzika ir maisto kvapas. Taip, pavyzdžiui, skanus, cinamonu apibarstytas, bet truputį paskrudęs ryžių apkepąs, man reiškia tą vaikystės laikotarpį, kai visa šeima drauge, pagal nustatytą tvarką, sėdavo prie pietų stalo. O silpna arbatėlė, geriama tik iš plastikinio indelio, man visuomet primena universiteto dienas.

Ta balzganą arbatą pradėjau siurbti dar gimnazijoje, kai prieš egzaminus ar ruošdamasi kokiam rašto darbui eidavau mokytis į universiteto biblioteką. Bet tai buvo tik pasiruošimas tikrajam dalykui, sakyčiau, įvadas ar repeticija. Gėrei, nes reikėjo troškuli numalšinti, ir tiek. Vėliau, jau tikrai studijuojant universitete, arbatos gėrimas išaugo į simbolių pilną reiškinį. Jame lyg ir norėjo išsiskirti nuobodžiavimas, draugystė, užsispyrimas ir daug kas. Ne visos paskaitos buvo įdomios. Išdrįstu atvirai pasakyti, kad buvo ir nuobodžių, net gi žiauriai nuobodžių. Studijavau istoriją. Išista pusmetį svarsčiau "Kas yra istorija?" Jau iš pat pradžių mūsų dėstytojas aiškino, kad į šį klausimą atsakymo nėra, kad tai filosofinis reikalas, bet gi vertas nagrinėjimo. Vėliau sužinojau, kad tuo metu jis ruošė kažkokią gilią disertaciją ir ant mūsų vargšų

galvėlių bandė savo išvedžiojimų svorį... Paskaitos vyko trečiadieniais, 10-tą valandą, taigi jau nuo pat ryto pradėdavom žiovulio sesiją, laukdami pertraukos ir arbatos puoduko, kuriame sistematingai skandinom atkintą valandą. Šiuo atveju arbata simbolizavo nuobodulį.

Tačiau gerėm arbatą ir kitokiais pretekstais. Sugalvojau studijuoti keistoką, bet populiarią dalyką, kuris vadinosi "Prancūzų kultūrinio gyvenimo apraiškos". Jį dėstė aukštas, gražus, ypač įmantriai ir spalvingai apsiirngęs profesorius. Ant kaktos juodu, blizgančiu plauku kuokštas, kostiumas jei ne "Dior", tai bent "Pierre Cardin", manikūruotų rankų judesiai - gryna elegancija... Paskaita baigėdavosi po šešių, bet galėjome pasilikti išgerti arbatos su savo herojumi. Reiškia: simboliškas prancūzų kultūros pagerbimas.

Dar kitais kartais praleisdavome visą valandą gerdami arbatą su jaunais klierikais, kurių nemažai susitikdavome universitete, nes kunigų seminarija buvo čia pat, už kampo. Išnaudodami jų lotynų kalbos žinojimą, išileisdavome į samoningai pratęsimas diskusijas apie senųjų angliškų žodžių šaknis. Simboliškai imant, atseit, pažinimas per bažnyčią.

Tačiau suprantama, kad universitetinės studijos tai ne vien arbata. Tai ir sumuštiniai, ir ledai, ir pyra-

gaičiai, ir ypač "čipsai". Bet apie jų simbolišką kitą kartą.

Eglė Žižytė

GYVENTI IR PAGYVENTI

Žodis gyventi, mano supratimu, pasako, kad žmogaus kūnas fiziškai funkcionuoja: vaikšto, miega, valgo, dirba, protauja ir t.t.; bet žodis pagyventi turi visai kitą prasmę, kuri apima linksmąją, džiaugsmingąją žmogaus gyvenimo dalį.

Dar besėdėdama gimnazijos suole svajojau ir vyliausi: baigsiu mokyklą, kuri savo vienuoliška drausme buvo žiauriai įgrįsusi, ir vieni sunkūs vartai atsidarys mane išleisdami, o atsidarys kiti, per kuriuos įžengsiu į gėlėmis pasipuošusį linksmybių ir žaidimų sodą; būsiu 18 metų - subrendusi pilnametė, laisvai galvojanti pilietė. Galėsiu daryti svarbius sprendimus be tėvų patarimo. Kaip puiku!

Mama, su dideliu liūdesiu, man pasakodavo apie savo, karo audros nutrauktas, studijų dienas. Ji sakydavo, kad tai buvo gražiausias jos jaunystės laikotarpis, bet toks trumpas. Ji pasakodavo apie sporto įvykius, korporacijų veikimą, balius, romansus, tradicijas, ypatinai "fukus" "kankinimą" - kaip jie turėjo lankstyti ir kairę ir į dešinę prieš senjorus... Klausydama prisibijojau, kad kada nors ir man

taip gali būti. Žinoma, supratau, kad per tiek metų bus daug pasikeitimų, be to aš lankysiu ne Lietuvos, o Australijos universitetą. Labai nekantriai laukiau "orientacijos savaitės", tos pirmos dienos, kada tapsiu studente!

Na, ir sulaukiau! Po ilgos kelionės traukiniu ir autobusu pilna entuziazmo, be kvapo, skriste skrisdama įbėgau pro tuos "vartus", kurie turėjo man atverti kelią į naujo gyvenimo etapą. Juk čia surasiu kaip tik tai, ko ištroškusiai ieškojau. Širdis, šokinėdama iš džiaugsmo, šaukė: pagyvensiu, pagyvensiu!

Keturkampiam, uždarame kieme stovėjo virtinė stalų, apie kuriuos jau buvo susispietę daug jaunimo. Nuskubėjau ir aš. Šokinėjau nuo vieno stalo prie kito: rūpinaisi, kad sąrašuose liktų vietos ir man! Stengiausi viską pamatyti ir išgirsti. O tų stalų buvo daug - vieni informavo apie filmų klubą, teniso klubą, plaukimo klubą, įvairias politines ir religines organizacijas ir daug kitokių extra-curriculum užsiėmimų.

Prisikrovus pilną portfeli brošiūrų, visą kelią iki namų laikiau jį rątom apglėbus ir prie krūtinės prispaudęs. O širdis vis kartojo - tai pagyvensiu, tai pagyvensiu!

Nemiegojau visą naktį - vis svarsčiau: kur prisijungti, kuria kryptimi pasukti? Visą savaitę lankiau diskusijas, žiūrėjau filmus, susipažinau su studentais ir vis geriau nesibaigiančius kavos puodukus. Po sunkaus savaitės planavimo jau žinojau, ką darysiu!

Negalite įsivaizduoti koks

Nukelta į 8 psl.

Ji savo misiją atliko...

VALERIJOS ČIURLIONYTĖS — KARUŽIENĖS PRISIMINIMUI

Pereitų metų gruodžio 23 dieną mirė Valerija Čiurlionytė-Karūžienė, jaunesnioji Mikalojaus Konstantino Čiurlionio sesuo. Nors Valerijai buvo tik 15 metų kai Čiurlionis mirė, bet ji labai prisirišo prie brolio ir "padėdavo" jam tapyti, numazgodama teptukus ir aptvarkydama jo kambarį Druskininkuose, kur ir buvo Valerijos gimtinė. Čiurlionio meno paveikta Valerija Čiurlionytė ir pati studijavo meną: 1916 Maskvoje dailininkų Juono ir Dudino mokyklose, 1923-1924 Berlyne, dailininko Orliko studijoje, 1924-1926 Zuericho universitete.

Su Valerija Karužiene susipažinau tik 1972 metais, o susidraugavau 1975, kai susidraugavau studijai Čiurlionio meno. Čiurlionio Galerijoje Kaune su ja praleidau laiką nuo ryto iki vakaro, kur ji ėjo kuratorės pareigas. Darbo valandų ji neskaiciavo ir atsibūti Galerijoje ji negalėjo. Man ji aprodė visus Čiurlionio fonduose sukrautus turtus: jo albumus, škiecų knyges, grafikos darbus ir daug neeksponuotų Čiurlionio darbų. Ji Čiurlionių laikė aukščiau už viską šiame gyvenime. Nuo mažens Čiurlionio dailė Valerijai buvo su nieku nesusilyginama, tokia jai ir pasiliko per visa jos ilga gyvenimą.

Mane stebino Valerijos Karužienės pasižentsimas savo brolio kūrinių išsaugojimui ir jos gyvenime buvo daug momentų, kada iš tikrųjų reikėjo juos gelbėti. Pirmas Valerijos Čiurlionytės išstvermingumo bandymas įvyko artėjant pirmojo pasaulinio karo frontui Lietuva, kada visi keliai užsikimšo karo pabėgėlių srautais. Aštuoniolikametė Valerija Čiurlionytė įrgi susikrovė ryšulius pabėgti, bet palikti Čiurlionio darbus karo nežinioje ji negalėjo. Išsiuntė savo motiną ir jauniausią seserį Jadvygą, o pati pasilikusi Vilniuje, karo samšys sulaukė ir išgavo reikalingus leidimus, išsirūpino net ir vagoną Čiurlionio darbams pakrauti, ir tik tada, vokiečiams jau bombarduojant stotį, Valerija išvažiavo. Rusijoje, po kelių sėkmingų Čiurlionio parodų, padėjusią išgarsinti Čiurlionį, prasidėjo vėl rūpesčiai dėl paveikslų globos, nes norėta juos įskabinti Rumancevo muziejuje. Lietuviams buvo aišku, kad patękti į Rumancevo muziejų reiškia atsisveikinti su Čiurlionio darbais, nes ten jau kabojo daug iš Lietuvos muziejų ir privačių dvarų suvežtų darbų. Valerijai Čiurlionytei teko vesti derybas dėl paveikslų gražinimo Lietuvon su Leninu, su švietimo komisaru Lunačarskiu ir su kiekiausiai iš visų Lietuvos komisarijatu pirmininku Vincu Mickevičium - Kapsuku. Čiurlionytė visgi išgavo leidimą įskabinti Lietuvos pasiuntinio Jurgio Baltrušaičio bute. Tuo metu paveikslai jau buvo apipeliję, ir, neturint jokių lėšų, jie buvo nuvalyti primityviomis priemonėmis. Tik 1920 metais, pasirašius taikos sutartį tarp Lietuvos

ir Sovietų Sąjungos, Valerija Čiurlionytė gavo leidimą ir priemones atsivežti Čiurlionio paveikslus į Kauną.

Daug įvairių nuotykių papasakojo Valerija Karužienė, bet gal idomiausias bus šis: artėjant antrajam pasauliniam karui buvo nutarta Čiurlionio paveikslus apsaugoti nuo bombų, gaisrų ar vagysčių paslepiant juos Lietuvos Banko rūsiuose, sukrovus į geležinę dėžę - seifą. Karo metu nei bombos nei gaisrai Čiurlionio darbų nepalietė, bet 1945 metų pavasarį lietuvinio Nemunos ir apsmėdę Lietuvos Banką ir Čiurlionio Galeriją — Vytauto Didžiojo Muziejų. Tais pokario metais žmonės buvo isibauginę ir nedrįso kreiptis į valdiškas įstaigas pagalbos, ypač kad Čiurlionio darbai buvo apšaukti dekadentiniais ir nepageidaujamais. Valerija Karužienė nieko nebijoj. Ji kreipėsi į visus komisariatus iš eilės, bet nė vienas nenorėjo įsikišti į šį nuotykį. V. Karužienė suprato, kad reikalo uždelsti negalima ir kreipėsi į kariuomenės vadovybę, kuri sutiko dėžę iš vandens

īštraukti. O īštraukus pa-
aišķējo, kad jau daug pa-
veikslų mirko vandenyje ir
tolimesnis laukimas būtų
juos visiškai sunaikinęs.

Isidėmėtinas yra ir pats Čiurlionio renesansas, kuri, po Stalino mirties praejė Valerieja Čiurlionytė-Karūženė ir jauniausioji sesuo Jadvyga, muzikologė. Jos ėmė siūlyti Čiurlionio kūrinii ir koncertų programas ir kai tai praejo, atsiskuko i vizualini mena. 1960 metais Valerieja Karūženė talkininkavo J. Gaudrimui, kuris išleido pirmą Čiurlionio laišku knyga, pavadintą "M.K. Čiurlionis". Apie muziką ir daile". Po to sekė visa eilė muzikologų ir menotyrininku studijavusių jo tapvha.

Mokslinėj sritį Valerijos Čiurlionytės-Karuzienės ināšas yra didelis. Ji yra autorė knygos "M.K. Čiurlionis, 16 flouorfortų", autorė daugelio brošiūrų apie jo kūrybą, ko-autorė daugelio mokslinių veikalų, įskaitant ir didžiulės apimtys Čiurlionio bibliografiją. Ji buvo nuolatinė konsultantė išrišant daugelį Čiurlionio kūrybā lieciančių klausimū.

Valerija Karužienė (kairėje) su straipsnio autore Dr. G.E. Kazokiene

PERPILDYTA TAURĖ

Brone Mockūnienė

Artinosi rūgpiūčio vidu-
rys, o su juo ir klieriko Juo-
zo Šilinio išventinimas į kun-
igus. Laikas, tiesą sakant,
nepatogus, pats darbymetis,
kada ūkininkams darbas
darbą veja ir kiekviena va-
landa brangi. Bet išventini-
mas į kunigus ne eilinis įvy-
kis, ypač kada Juozas bus
pirmasis įšventintas kunigas
Beržūnų parapijoje per pusę
šimto metų.

Jau liepos viduryje klieriko Juozo krikšto motina Anelė Žadvydienė traukė iš skrynių staltieses, lovatieses ir rankšluosčius ir vėdinu juos, kad nekvepėtų kandžių nuodais. Ji kasdien atlikinėjo po kelis darbus ir metodškai ėjo prie iškilmingųjų premijų pietų, kuriuos išpareigojo suruošti. Turint pagelbininkų tai būtų Žadvydienė tik juokai, nes buvo gabi ir greita moteris, kuriai darbas degė rankose. Bet vienai pačiai viską suruošti - buvo ne juokai. Tačiau ji nesiskundė. Paskutinę savaitę atėjo jai i talką ir klieriko motina Šilnienė. Žadvydienė pavedė jai rūpintis kasdienine ruošą, o pati, pasiraitojusi ran-

kovės ir pasikaišiusi sija, sukosi net vėjai švilpė: keptė pyragus, kumpius, virė mėsas, troškino žąsis ir kopūstus. Sūriai jau buvo prieš tai sušlegti, gira užraugta. Dirbdama bandė apskaičiuoti kiek žmonių dalyvaus premicijų pietuose: parapijos klebonas, trys kunigai, Juozas ketvirtas, būrys klierikų, Juozo draugu. Valsčiaus viršaitis ir sekretorius, buvę Juozoکو mokytojai, jų kaimo ūkininkai su šeimomis, na ir Žadvydų šeima - vienuolika žmonių, Tiesa, dar jos vaikų draugai. Sunku jai tiksliai apskaičiuoti, bet, jos manymu, prie stalo turėtų būti apie šimtas "dūšių". Tuzinas į vieną ar kitą pusę - jai nesvarbu. Maisto ji turės pakankamai, patarnautojų netrūks, stalus ir suolus sukals vyrai. — Nesirūpink, Anele, viskas bus tvarkoj, — ramino pati save moteris, bet kartu visgi baiminosi...

Atėjo ir didžioji diena.
Parapijos bažnyčia pripa-
kuota žmonių lyg Velykų

Nukelta i 8 psl.

M.K. Čiurlionis PAVASARIS

Mano bendradarbiavimas su Valerija Karužiene buvo labai šiltas ir artimas. Ji mane stebino savo ištvermingumu. Ji man pripažino vieną ypatybę, kuria, kas liečia Čiurlionio kūrybą, jos akys aš viena ir teturėjau: tai intuicija, nors iš karto tai vadino "nauju menotyros metodu". Nors jai ir neteks skaityti mano studijinio darbo, bet viliousi, kad jos neapvyliu, nors dirbdama rėmiausi ne vien intuicija, bet daugeliu mokslių disciplinų.

Man Valerija Čiurlionytė-Karužienė liko šviesus pavyzdys pasiaukojančio žmogaus, kuris dirbo ir rūpinosi dėl idėjos daugiau, negu savo asmeniškų gyvenimų. Nors ji mirė eidama 87 gyvenimo metų, bet tikėjimas Čiurlionio genijum ją darė narsią ir jauną. Lietuvų kultūros išlaikyme ir vystymąsi ji suvaidino svarbų vaidmenį, už kurį mes visi turėtumėm būti jai dėkingi.

Genovaitė Kazokienė

Vytautas Pakalnaitis

LIETUVAI

Dar žemė turi mano kraujo,
Dar kraujas turi žemės kvapo,
Pasodinau šią naktį medį,
Kad neišdygtų kapas.

Kas tu esi
Iš tolo ar širdy
Ar liūdesį neši
iš kur ir kur eini
Pavargdama many?

Ar tėviškė
Paraudusiom akim
Ar tik nuo ašarų
Ar bunda
Pašvaistė praeities
Ar neviltim
Griaustinis Prūsijoje
Paskutinis dunda.

Nuo šatrijos Maironis
Žiūri,
Ar švenčia ką, ar geria,
Gal meldžias dar, gal valgo kas,
Paskui jis nulipa nuo kalno,

Žmogau, pabusk
Nubudęs,
Yra toks kalnas Lietuvoj,
Nuo jo daug kas matos,
Kai pažiūri.

Šią naktį suokė giesmę
Paukštis medyje kurio
Nesodinau, pabusti .
Prašė Šatrijoj
Pakilęs vėjas
Sakė.

Sydneyjaus universitetuose

Atkelta iš 6 psl.

buvo nusivylimas, kai savaitės pabaigoje gavau pasikaitų darbotvarkę. Žiūrėjau ir kelis kartus peržiūrėjau tą popiergalį... Pasirodė, kad tarp paskaitų, diskusijų ir praktikos darbų neliks laiko net atsikvėpti... Pasirodo, medicinos studentai bus dar daugiau užimti negu kitų fakultetų.

Tai tragedija - lyg žemė po kojom susiūbavo: pagyvensiu? Nel... Kaip atrodo ne pagyvensiu, o tik gyvensiu... Kad tik kaip nors išlaikius tuos ateinančius penkerius metus...

Dr. Julija Bogušaitė-Bassil

STUDENTAI

LEKTORIAI IR T.T.

Norėčiau pakalbėti apie studentų santykius su dėstytojais ir administracija. Esu socialinių mokslų fakulteto antrame kurse ir asmeniškai galiu kalbėti tik apie du fakultetus - humanitarinį ir socialinių mokslų.

Ištojus į universitetą buvau nustebinta neformaliais santykiais tarp dėstytojų ir studentų. Ypač asistentai būna laisvi, lengvai prieinami ir dažniausiai nedaug vyresni už studentus. Į visus juos kreipiamasi vardu. Tai yra visiškai priešingybė mokyklai, kur santykiai yra daug oficialesni. Tik į vyresnius amžiumi profesorius ir lektorius kreipiamasi pasakant jų pilną titulą, reiškia oficialiai.

Pasikalbėjus su asistentais paaiškėjo, kad prieš penkiolika ar dvidešimt metų buvo kitaip. Tada asistentai ir studentai rengėsi iškilmingiau, netgi nešiojo ženklukus, parodančius kurių metų kursui priklauso. Net į asistentus buvo kreipiamasi "ponu" ar "panele". Vienas asistentų prisiminė, kad tais laikais kalbėdamas su profesoriumi dėbėdavo.

Man atrodo, kad tokie liberali nuotaika padeda ir studentams, ir asistentams

ir vyresniesiems dėstytojams. Visi jaučiasi laisviau.

Studentai turi įtakos ir mokslo programos pakeitimuose. Bent du kartus į metus leidžiama studentams pasisakyti ką jie galvoja apie kiekvieną studijuojamą dalyką. Leidžiama laisvai kritikuoti ir siūlyti ką galima pataisyti.

Šiemet, po daug posėdžių, buvo padaryta daug pagrindinių pakeitimų kurso struktūroje. Pakeitimuose atsispydėjo studentų galvoseną.

Pereitais metais, studentai vienbalsiai nusprendė, kad vienas dėstomas dalykas buvo dviejų kitų, dabar studijuojamų dalykų, mišinys ir todėl yra nenaudingas. Po kelių susirinkimų jokių pakeitimų nebuvo daroma. Tada buvo nutarta, kad kiekvienos savaitės būgyje viena paskaita bus boikuotuoji ir kad studentai rinksis netoliese lauke. Taip ir vyko keletą savaičių. Susirinkę studentai ir net keli dėstytojai tuo klausimu plačiai diskutavo. Pagaliau administracija sutiko kitais metais padaryti reikalingą pakeitimą.

Aplamai įsivaizduojama, kad studentai radikalūs, revoliucionieriai, pastovūs demonstracijų dalyviai. Iš tikrųjų tokių yra tik labai menka mažuma. Dauguma studentų yra konservatyvūs ir daug nesiskiria nuo plačiosios bendruomenės.

Man atrodo, kad per paskutiniuosius dešimtį metų studentai aplamai mažiau kreipia dėmesio į politiką...

Kristina Virgeningaitė

B. Brazdžionis

UPELE TEKANTI KALNUOS

Upele, tekanti kalnuos,
Aš tavo vardo nežinau, -
Aš tau tik svečias vadinuos
Ir tu nešauksi man: sūnau...

Aš seno Nemuno sūnus,
Aš lapas blaškomas audros, -
Čia šauksiu laisvę pro sapnus,
Čia lauksiu tėviškei giedros.

Bronius Žalys

BEMIEGĖ NAKTIS

Aš nežinau
kieno žingsnius lengvus
girdžiu bemiegėje naktį,
kai jie - juodom katėm -
tylučiai selina
mėnulio pilnatį - -

... šviesos sidabras taškosi
ir taip pasiutusiai visur tylu,
bet aš ... jaučiu
- už namo sienų kažkas laukia,
šaukdamas mane vardu
balsu begarsiu, įsakmiu - -

Žinau -
kieman išėjus,
atgis nakties šešėliai, stiepsis prie manęs,
bebalsiai eit pas juos vilios,
ir aš, šešėlių virtęs,
į kambarį jau nebegrįšiu
(negrįšiu niekad atgalios) - -

Šešėliai juodi guli ten, lauke,
po medžiais, panamėm,
o aš, tylos išbudintas,
klausau - ir vėl, ir vėl -
kaip žingsniai tylūs selina
palangėmis juodom katėm.

Perpildyta taurė

Atkelta iš 7 psl.

naktį. Vargonai tyliai groja, visos šviesos uždegtos, altoriai paskendę gėlėse ir vainikuose.

Žadvydų šeima sėdėjo dešinėje didžiojo altoriaus pusėje, o kunigo motina su trimis vaikais - kairėje pusėje.

Štai ir klierikas Juozas, - visas baltas lyg angelas, gausios palydos sekamas, artinosi prie altoriaus atnaušinti pirmų šv. Mišių. Jo sidabru siuvinėtas arnotas žėrėjo gausių žvakių šviesoje ir Žadvydienei priminė šventuosius, matomus bažnytinuose paveiksluose. Ji nubraukė džiaugsmo ašarą ir atsiduso laimingai atodūsiu, kaip atsidūsta žmogus, atlikęs didelį darbą.

- Ačiū Dievui, - galvoja Žadvydiene, - šešiolika metų išipareigojimo ir rūpestių jau praity. Ji nenori net galvoti, kur šiandien būtų Juozukas, nei je jos pastangos išmoksintų jį. Atsimena Žadvydiene kai kartą užsiminė Juozuko motinai apie vaiko leidimą į mokyklą, kokį atsakymą išgirdo. Girdi, kaip ji galinti leisti vaiką į mokyklą kai kišenėje vėjai švilpia. - Pati žinai, kad vyras ligonis, o vaiku keturi aplink pečių. Aš rėdama ūkininkų daržus ir verpdama jų verpalus, vos pajėgiu juos išmaitinti. Laukiu, kada Juozukas truputį paaugės ir galės eiti už pie-
menį, vis bus lengviau mažiesiems, - nubraukė ašarą šiliniene. - Jei ne tu, kūma, dažnai neturėčiau ką į burną vaikams dėti. Ne, brangioji, ne mums vargšams vaikus į mokyklas leisti...

Žadvydiene žvilgtelėjo dabar į šiliniene: suvargusi moteris, pasiriusi baltą skarelę, linguoja galvą kažką mastydama. Nebeturi nė gyvenimo draugo - šilinis pasimirė džiovos iškan-
kintas Juozukui dar neįsto-
jus į kunigų seminariją. - Bet jau baigiasi tavo vargai, šiliniene, - mintijo Žadvy-

dienė, - kunigas Juozas nebeleis tau vargti...

Ji pasiima rožančių ir ima melstis, bet atkalbėjus pirmą dalį, pajunta, kad jos tik lūpos juda sakydamos maldos žodžius, o mintys skraido ir nardo lyg žuvėdros pajūry.

Šalia altoriaus saulės nušviesta ganykla, apaugusi kadugiais, o ji, eina su krepšiu ir neša piemenukui priešpiečius. Eina, nes jai nerami širdis, nori pati pamatyti kap tas devynmetis pipiras, jos krikšto sūnus, Juozukas, gano jų bandą. Gano jis iš bėdos, pavaduodamas susirgusį jų piemenį.

Atėjusi dairosi - piemenuko nesimato, bet karvės gražiai ganosi.

- Juozuuuk! Kur tu?

Iš už krūmų atbėga baltakelnis berniukas. Išstypęs kaip smilga, į tėvą pasi-
nešęs. Jis kažką stengiasi paslėpti užantų. Skuba už-
segioti marškinukus, o sagos lyg tyčia slysta ir nesiduoda užsegamos. Jo didelės mėlynos akys klausiamai žiūri į atėjusią.

- Tau priešpiečius atnešiau, vaikeli, - meiliai šneka Žadvydiene, paduodama krepšį vaikui į rankas. - Kaip sekasi ganyti, ar gali suvaldyti gyvulius?

- Lengvai. Ganyti visai nesunku, - šneka lyg suau-
gęs ir apžiūrinėjęs krepšyje priešpiečius. Pavarto sūrio gabalą, pakėlęs apžiūri pyrago riekię ir nuryja seilę, bet valgyti neskuba. Iš užančio kyšo gelsvo elementoriaus kampas ir jis nežymiai į stumia žemyn, vis žvilgtelįdamas į kūmą.

Išitikinęs, kad ji knygoms nemato, pasiėmęs iš krepšio uzbekėlį, pradėjo gerti šiltą kavą.

- Tu jau didelis berniukas, Juozuk, tur būt, rudenį pradėsi eiti į mokyklą, veda kalbą Žadvydiene, stebėdama bespalvį jo veiduką, kuris jai primena saulę nema-

čiusį bulvės daigą.

- Nežinau, - liūdnai atsako berniukas ir nuleidžia akis.

- Nežinai ar eisi į mokyklą. Žinoma, sunku viską žinoti jaunam vyrui. O mokyti ar nurėtum?

- Labai.

- O kuo norėtum būti užaugęs?

- Kunigu.
Žadvydiene, netikėdama savo ausimis, žiūri į berniuką, bet sutvardžiusi nuste-
bimą, nusišypsuoja ir paglosto baltą galvutę. - O gal ir būsi, gal ir būsi... Kas žino? Namo ji ejo užsimasčiusi. Iš nugriaužtos žolės žvelgė dvi protingos, mėlynos akys. - Vargšelis, nori kunigu būti, - nesąmoningai su-
šnibždėjo ir nustebo, kad pati su savim kalbasi. - Toks protingas ir žvalus berniukas. Jei turėtų sąlygas mokyti, gal ir išbristų iš to vargo. O šiaip jo liki-
mas, kaip ir kitų varguolių, aiškus: paaugęs bus piemeniu, paskui pusberniu, o suau-
gęs bernaus pas ūkininkus. Tada ves, turės vaikų ir gyvens kamininku, kaip ir jo tėvas gyvena.

- O tu, Žadvydiene, ar negali jam padėti? - netikėtai prašneko vidaus bal-
sas. - Turto turi pakanka-
mai, užteks jo visiems -
tau, tavo vaikams ir jam. Leisk Juozuką mokyti, bus kunigu, pasimels ir už tave...

- Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, - skardžiu balsu gieda kunigas Juozas prie altoriaus. Jam atsakinėja choras, pa-
lydimas vargonais.

Žadvydiene jaučiasi nesmagiai, negalėdama sutramdyti savo minčių ir melstis šį iškilmingą mo-
mentą kartu su kunigu Juo-
zu. Mintys skraido...

Štai Juozukas gimnazis-
tas. Į gimnaziją jį vežioja jos Kaziukas ant savo dviračio, bet tik rudenį ir pavasarį. Žiemą vaikai gyvena pas davatką Uršulę miestelyje. Kazys su Juozuku viename kambaryje, o Karolė - jos jauniausia - kitam kambarė-
lyje su Uršule. Vargsta vai-

kai, bet nesiskundžia. Būryje ir vargas lengviau pernešamas.

O štai Juozukas jau klierikas! Parvažiuoja iš seminarijos atostogų ilgu rūbu apsvilkęs. Visada toks kuklus, mažakalbis...

- Ačiū, Tau Viešpatie, kad atsiuntėi man tada ganykloje tą išganingą mintį leisti Juozuką į mokyklą. Štai jis jau Tavo tarnas, prie Tavo altoriaus. Priimk jį į savo globą, - meldžiasi Žadvydiene.

- Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? - jautriai šnibžda dėkingumo žodžius jauno kunigo lūpos...

- Būk kunigu Juozui, jo motinai, jo broliams ir sese-
rimis gailėstingas, o Dieve, - šnibžda Žadvydiene ir staiga pasijunta labai pavargusi. Stiprus gėlių kvapas, bažnytiniai smilkalai ir iškvepuotas oras, svaigina ją. Ji užmerkia akis, kad galėtų geriau susikaupti ir paremia veidą rankomis. Vargonų muzika tolsta, viskas ima siūbuoti, lyg ji laive plauktų. Atmerkia akis ir nesupranta kas darosi. Dvi poros stiprių rankų apkabinusios ją veda, bet ji, atrodo, eina ore, neliesdama žemės.

mės.

- Kas atsitiko? - klausia ji, iškvepdama šviežo oro į plaučius. Vyras ir sūnus Algirdas tebelauko ją tvirtai apkabinę ir veda prie suoluko. Ji mato esanti šventoriuje, bet kaip čia atsirado neatsimena.

- Tau bloga pasidarė, - paaiškino Žadvydas. - Nenustabu, juk tiek prisiplūšai su tomis vaišėmis. Anelė, tu vieną dieną per tą savo gerą širdį galą gausi.

- Tėvai, nebark mamos, - paprašė Algirdas, spausdamas motinos ranką.

Per iškilmingus premicijų pietus kunigų ir svečių aki-
vaizdoje kunigas Juozas bu-
čiao savo krikšto motinos suskirdusias nuo darbo ran-
kas, dėkodamas už išmoksi-
nimą, rūpestį ir parodytą artimo meilę.

Anelė Žadvydiene braukė džiaugsmo ašaras, negalėdama žodžio ištarti, bet jau-
tė, kad ši diena buvo laimin-
giausia jos gyvenime diena.

Ji nesijautė tokia laiminga nei savo pirmagimiui Algir-
dai baigus Mokytojų semi-
nariją, nei jaunėliui Kaziu-
kui baigus medicinos moks-
lus.

"SPINDULYS" SUSPINDEJO AUSTRALIJOJE

Antanas Laukaitis

Tėsinys

Rūta Vaišnytė, pasakodama savo išspūdžius, išsireiškė:

— Esu tiesiog sužavėta visa Australija ir jos gyvenimu. Įdomu buvo susitikti su jūsu jaunimu, apie kurį ir iš vis apie Australiją, aš tiek mažai žinojau, ypatingai, kad lietuviai čia taip gražiai gyvena ir taip aktyviai veikia. Aš linkiu, kad mes visi daugiau ir artimiau bendrautume, nes tik tada galėsimės išlaikyti lietuviybę. Tikėt manim, apie Australiją ir jos lietuvių nieko blogo negalėčiau pasakyti, nes viskas čia buvo taip gerai.

Ir Saulei Kliorytei, atrodė, Australijoje nebuvo atsi-
bodę. Ji maloniai man pareiškė, kad:

— Jokio skirtumo tarp Kalifornijos ir Australijos nemačiau. Aš pati visą savo lietuviškumą ir kalbą gavau iš tėvų ir lietuviškos mokyklos. Užaugau lietuviškame pasaulyje ir turiu tiek daug lietuvių draugų, kad mano ir visas gyvenimas yra tik lietuviškas. Ir ansamblyje mes visi esame kaip broliai ir seserys. Geriausiai patiko, kai susipažinau su jaunimu. Jie visi tokie malonūs. Gi daugiausiai nepatiko ir liūdniausia, kad dabar reikia išvažiuoti. Ačiū visiems ir dabar lauksim jūsų Kalifornijoje.

Būnant Angelių mieste, ne vieną kartą teko svečiuotis Tautiniuose Namuose ir susipažinti su šiuo namų "angelu sargu" Joniu Petroniu, kuris visuomet būdavo vaišingas ir malonus. Sutikau jį ir Melbourn, kur svečiavosi pas kitą savo draugą džiuką, irgi Lietuvių Namų vedėją J. Krikščiūną. Gi Sydnejuje, po koncerto, šiaip taip iš biūro savo gerbėjų, ištraukiau ir dukrą Dainą Petro-
nytę, kuri ir pasidalino ke-
liais savo išspūdžiais.

— Šiuo metu namuose studijuojau biznį (tikra tėvo dukrelė). Esu aktyvi tiek koledž, tiek ir lietuviškoje mokykloje ir man niekas nekenkia, nes bendrauju ir su tais, ir su tais. Lietuvių kal-
bai pradžia davė tėvai, vėliau lietuviškoji mokykla. Ansamblyje esu jau 15 metų ir nežinau, kaip galėčiau gyventi be šokių ir dainos. Apie Australiją ne daug ką žinojau ir buvo ypatingai smagu čia būti. Didelio skir-
tumo, ypatingai tarp lietuvių, nemačiau. Man tikrai garbė būti lietuvaite. Ypa-
tingai smagu matyti mano tėvus, kai jie didžiūjasi, kad aš ir brolis, kuris taip pat yra ansamblyje, galim reprezentuoti lietuvių ir Lietuvą. Man Sydnejus labai patiko ir ypatingai ju lietu-
viai, kurie mus taip šiltai čia priėmė. Melbournas man padarė šaltą išpūdį ir atro-
dė, kad jie viską daro ne-
nuoširdžiai. Visiems Aus-
tralijos lietuviams linkiu, kad jie nepamirštų, jog yra lietuviai, kuriais mes turime ir būt. Gi mūsų pareiga tą lietuviybę išlaikyti. Iki pasi-
matymo Čikagoje ir Los Angeles.

Jeigu sunku yra gražia merginą ištraukti iš jos gerbėjų rato, tai nemažiau vargo man buvo atskirti ir Liną Polikaitį, nuo jį apsi-
tusių merginų. Nenuostabu:

aukštas, gražus sportininkas, vienas iš mikliausių an-
samblio šokėjų, didelį pasi-
sekimą turėjo ir scenoje, ir
nulipęs nuo jos. "Sakyk, Li-
nai, kaip tau pas mus pa-
tiko?" paklausiau jį.

— Brolis labai daug pa-
sakojo apie Australiją ir dabar
aš pats jau pastebėjau, kad
viskas teisybė, o ne vien tik
jo būsimo žmonos, kurią jis
išsivežė iš jūsų, įtaka. Aš
pats jau seniai priklausau
ansambliui. Muziką mokin-
tis, tiesiog, tėvai privertė ir
dabar jau ir pats esu paten-
kintas, kad seniau tėvai
vertė. Mėgstu sportą ir žai-
džiu tinklinį ir krepšinį. Man
patiko jūsų Sporto šventė ir
ji buvo surengta labai gerai.
Norėčiau su Los Angeles
lietuviams sportininkais kada
nors dalyvauti jūsų sporto
šventėje. Aš vieną dieną dar
grįšiu pas jus. Linkiu jūsų
jaunimui, kad jie ir toliau
dirbtų lietuvišką darbą. Iki
pasimatymo sporto aikštėse
Čikagoje ir pas mus.

Sydnejuje visi labai gerai
žino, kad kur yra daina ir
lietuviškas menas, ten ir
mūsų kapelionas monsijn.
Petras Butkus. Jis ir čia, po
koncertų Sydnejuje, savo
poetiškais žodžiais sveikino
svečius spinduliečius, linkė-
damas jiems viso geriausio.
Paklaustas apie ansambli,
jis išsireiškė:

— Ansamblis turi kažin
kokį tat magnetą. Jis su-
traukė tiek žmonių čia, dau-
gumos jau eilę metų nema-
tytų mūsų parengimuose. Gi
tas magnetas yra ne tik jau-
nystės grožis, bet ir atsida-
vimas taip lengvai ir nuošir-
džiai perduoti mūsų tautos
meną. Tai plati apimtis ir,
buvusi ši dainų ir šokių
pynė, yra labai graži, ne-
nuobodi, visus taip patrau-
kusi ir taip sužavėjusi. Mes
Australijos lietuviai, ypa-
tingai jaunimas, turime
pasimokinti iš svečių jų
tvarkingumo, darnumo ir
lietuviškumo. Aš linkiu vi-
siems ansambliciams, kad
jie ir toliau tęstų šį gražų
lietuvišką darbą.

Lietuviai Čikagoje

Rašo Jurgis Janušaitis

Mielas Redaktoriau,

Paskutiniame savo laiške
jums žadėjau prisiminti Či-
kagoje egzistuojančias dvi
labai svarbias institucijas, šį
rudenį švenčiančias kad ir
ne brandaus amžiaus, bet
reikšmingas sukaktis ir ta
proga žvilgtelėsime į jų pas-
kirtį lietuviškajai visuome-
nei. Be abejo, Australijos
lietuviai esą girdėję apie
Lietuvių Fondą, veikiantį
JAV, bet savo narių turinti
visame laisvajame pasaulyje.
Daug kas Lietuvių Fon-
dą vadina milijoniniu fondu.
Taigi šis fondas šimet mini
savo veiklos dvidešimtmetį.
Šia proga sukaktis plačiai
paminėta Draugo dienraščio
kultūrinės dviejose laidose.
LF vadovaujančių asmenų
pokalbiais ir prisiminimu
pluoštais.

Lietuvių Fondo idėjos
igyvendintojas ir, sakyčiau,
pradininkas buvo Dr. Antanas
Razma, nors pačią bet
kokio fondo idėją, berods,
prieš dvidešimtį su viršum
metų spaudoje kėlė kiti as-
menys. Tada visai jaunas,
didelis idealistas Dr. Antanas
Razma, gynė LF idėją
spaudoje, ieškojo pritarėjų
ir suradęs būrelį entuziastų
įsteigė šį fondą, pirmieji su-
mesdami ir tūkstantines. LF
mintis buvo kritikuota, buvo
įvairiausių siūlymų, tačiau
fondo steigėjai nesvyravodami
siekė didžiojo tikslo - su-
telkti vieną milijoną dolerių
ir iš gautamą procentų fi-
nansuoti mūsų liutanistinę
švietimą, kultūrą, mokslą,
meną ir remti kitus didžiuo-
sius užmojus. Ir štai šian-
dieną švenčiame LF dvide-
šimtmetį. Spalio mėn.
LF bus pasiekęs
2.329.393.20 dol. pagrindinio
kapitalo. Per dvidešimtį
metų paskirstyta pelno mi-
nėtiems tikslams 981.585.77
dol. LF gavo palikimų
638.477.66 dol. Viso narių
turima arti šešių tūkstančių.
Šios gana stambios sumos,

(detalių neįvardinu) rodo,
kokia stipri yra finansinė
jėgainė, gaivinanti mūsų ša-
kotos lietuviškos veiklos di-
džiuosius užmojus. Ar kas
pagalvojo, kad po dvidešim-
ties metų mes turėsime toki,
pasididžiavimo vertą fondą.
Ir reikia pripažinti, kad LF
nestovi vietoje, bet iriasi
pirmyn, vis telkdamas nau-
jus inžinierius ir naujus narius.
Šia proga galima drąsiai
tarti, kad nepertolimoje
ateityje pasieksime ir tris
milijonus dol.

Narių tik apie 6000. Ma-
žoka, turint galvoje, kad
Amerikoje priskaitome
keletą šimtų tūkstančių lie-
tuvių. Mažokas procentas
vidurinėsios kartos, išsi-
mokslinejusios, gerai uždir-
bančios, vistik dar nesurado
kelių ir Lietuvių Fondą. O
vertėtų.

Lietuvių Fondo sukaktis
minima šį rudnį. Šiai progai
atžymėti buvo suruoštas
mūsų, sakyčiau, iškiliausios
sistėms, šiuo metu gyve-
nančios ir dirbančios Vakarų
Vokietijos operose, Lilijos
Šukytės koncertas Čikagoje,
Marijos aukšt. mokyklos
auditorijoje. Koncertas
buvo ypatingai aukšto me-
ninio lygio, o solistė - tikras
lietuvių pasididžiavimas.
Sukaiktis minėjimas baig-
tas specialiu pokyliu, lapkri-
čio 27 d. Čikagoje, Jaunimo
Centre. Meninę programą
atliko Lietuvių Fondo Ta-
rybos narys, operos solistas
Jonas Vaznelis, kurį turėjo
progos išgirsti ir Australijos
lietuviai.

Kaip įprasta, tokiuose po-
kyliuose dalyvauja nariai,
padidinę savo inžinierius arba
naujai įstojančieji. Ir šia
proga LF susilaukė stiprios
paramos. Šiuo metu suma-
niai LF reikalus tvarko Ta-
rybos pirmininkas finansi-
ninkas operos solistas Sta-
sys Baras, Valdybos pirmi-
ninkas Dr. Gediminas Balu-
kas, pelno skirstymo komi-
sijai vadovauja Dr. Kazys

Sydnejuje ansamblių rū-
pinosi ir juos prižiūrėjo, su-
rengiant taip pat ir koncer-
tus, visą pelną atiduodant
svečiams, Sydnejaus Lietu-
vių Klubas ir jo direktoriai.
Paklausiau nuomonės Lie-
tuvių Klubo pirmininko Vy-
tauto Simniškio.

— Ansamblis viską darė
taip natūraliai ir iš širdies,
kas žmones labai užimpona-
vo ir visiems jis labai patiko.
Jie, kaip ansamblis, tikrai
turi daug daugiau tautinės
dviesios, kaip kad kiti. Kraš-
to Valdyba prašė mūsų
klubo, kad mes juos priim-
tume. Mes gi patenkinti, kad
ta galėjome padaryti ir bent
truputį finansiniai jiems pa-
dėti. Mes visi norime ir

linkime, kad po dvejų metų
jie ir vėl mus aplankytų, nes
jie gyvena tik už Pacifiko
"balos" ir yra mūsų mieliau-
si ir artimiausi kaimynai.
Ačiū ir viso geriausio
Spinduliui.

Baigęs pasikalbėjimus
tiek su pačiais ansamblic-
čiais, tiek ir su mūsų žmo-
nėmis, aš tik galiu džiaugtis
ir, kartu su visais žiūrovais,
nuoširdžiai padėkoti visiems
SPINDULIO vadovams ir
patiems ansambliciams už
jų pasirodymą Australijoje.
Tikėkimės, kad tai buvo ne
pirmas ir ne paskutinis mūsų
susitikimas. O tuo tarpu
iki greito pasimatymo su
sportininkais Čikagoje ir
vėliau Los Angeles.

Dail. J. Baukus-Banks Ruduo kaime (akvarelė)
Dailininko paroda įvyksta vasario 20 d. Syd. Liet.
Namuose

Ambrozaitis. Be to fondo
vairuotojų, dar dirba kitos,
labai svarbios komisijos.
Nepamainomi LF darbinin-
kai, techniškai atlieka darbą
yra Kazys Barzdukas, Žel-
vys. LF leidinį redaguoja
Apolinaras Bagdonas. Lei-
dinyje tilps LF įkūrimo isto-
rija, plati veiklos apžvalga,
narių nuotraukos ir kita. LF
liečianti medžiaga.

JAUNIMO CENTRUI 25 METAI

Laisvajame pasaulyje pa-
sklėdę lietuviai tiek pirmųjų
imigracijų laikotarpyje, tiek
po antrojo pasaulinio karo
pirmiausia rūpinosi, šalia
savo asmeniško reikalų, ir
visuomeninio, kultūrinio
gyvenimo. Didesnės kolo-
nijose lietuviai stengėsi iš-
gyti lietuvių namus, ar klū-
bus, kur būtų galima vi-
siems susirinkti pabendrauti
ir kur galėtų klestėti lietu-
viškoji veikla. Tokių lietuvių
namų randame visose did-
desnėse lietuvių kolonijose
ir visuose kraštuose. Ši lie-
tuvių iniciatyva rodo lietu-
vio užsispyrimą turėti
bendrąmeninio pobūdžio
nuosavybes, savas pastoges
ir nuo nieko nepriklausyti.
Tai džiuginantis reiškinys.
Neatsiliko ir lietuvių sostinė
Čikaga. Senesnioji imigra-
cija čia buvo įkūrusi daug
gražių bažnyčių, parapijų,
salių ir klubų. Bet laiko
dantys visa tai beveik su-
naikino. Prarastos parapi-
jos, bažnyčios, salės. Po
Antrojo pasaulinio karo
suvažiavę lietuviai Čikagoje
susirūpino įkurti Jaunimo
Centrą. Idėją ir rūpestį ant
savo pečių pasiėmė negau-
sūs, tuo laiku Čikagoje re-
zidavę, tėvai jėzuitai.

Prieš dvidešimt penkerius

metus tėvai jėzuitai emė
telkti šiam tikslui lėšas. Sa-
kyčiau, gal tik jėzuitai ir te-
galėjo tokią darbą našta pa-
kelti. Tik jų sumanomo,
ryžto dėka lietuviškųjų
kolonijų ir išaugo didingas
Jaunimo centro, gražios ar-
chitektūros, ansamblis.
Gražūs vienuolyno rūmai,
moderni koplyčia ir Jaunimo
Centras, kur yra didelė
erdvi salė koncertams, po-
būviams, minėjimams,
mažoji salė, Ciurlionio meno
galerija, liutanistinė mo-
kyklom klasė, posėdžiams
kambariai, prisiglaudę kai-
kurios istaigos, kavinė, ar-
chyvai ir t.t. Žodžiu, Jauni-
mo Centras yra lietuviškojo
gyvenimo širdis, kuri plaka
tarnaudama mūsų jaunimui,
organizacijoms ir visam lie-
tuviškajam gyvenimui.
Kada tik neužsukti į Jauni-
mo Centrą, tada čia rasi
pilną žmonių: operą, ar Dai-
navos ansamblių berepetuo-
jant veikalus, valdybas be-
posėdžiaujant, skautų suei-
gas ir t.t. Gi švenčių metu,
gražiaiame sodelyje prie pa-

Nukelta į 10 psl.

Pereitų metų pabaigoje
Afganistano laisvės kovoto-
jai paimtus nelaisvės septy-
nynis sovietų karių perdavė
Raudonajam Kryžiui ir jie
internuoti Šveicarijoje. Iš tų
septynių yra du rusai, kiti
ukrainiečiai, kaukazičiai ir
vienas lietuvis Rimas Burba.
Jei nepasikeis sąlygos po
dvejų metų jie bus paleisti ir
ju pačių pasirinkta kraštą.
Pašalinams lankyti jų ne-
leidžiama, bet sovietų
ambasadose atstovai ir net
KGB laisvai juos lanko ir net
su grasinimais įkalbinėja
grįžti į Sov. Sąjungą.

Toli atsiliksi neskaitydamas Mūsų Pastogės

Švedijos užsienių reikalų ministerija paskelbė, kad ateityje Švedija bombarduos kiekvieną svetimą povandeninį laivą, užtikta Švedijos teritorialiniuose vandenyse.

Pagal naują sovietų potvarkį bus atimama diplomai iš tų sovietų piliečių, kurie pareikš norą išvykti iš Sov. Sąjungos. Tuo norima sustabdyti diplomuotų asmenų emigraciją į Vakarus. Amerikiečių žiniomis jau yra žinomi 65 asmenys, praradę savo diplomus ir darbą.

Po trumpos pertraukos Sov. S-ga vėl remia Iraką prisiūsdama įvairių rūšių ginklų: raketos pristatomos lėktuvais, o sunkieji ginklai laivais.

Lietuviai...

Atkelta iš 9 psl.

minklo žuvusiems už Lietuvos laisvę telkiasi lietuviai specialiomis apeigoms, prisiminti mūsų tautos sūnus ir dukras, žuvusius laiko sąvartojės kovoje už Lietuvos laisvę.

Trumpai tariant, Jaunimo Centras atlieka didelį, gal net neįsivaizduojamą vaidmenį lietuviškajame gyvenime. Jeigu jo nėturėtume Čikagoje, daug ko netektume, lietuviškojo gyvenimo pajėgumas žymiai sumažėtų.

Prieš porą metų Jaunimo Centro administravimą perėmė pasauliečiai. Sudaryta Taryba ir išrinkta valdyba, kuriai sumaniai, energingai vadovauja puiki, didelio ryžto ir takto moteris, visuomenininkė Irena Kriaučiūnienė. Naujoji administracija rūpinasi JC išlaikymu, telkia tam lėšas visais įmanomais būdais. Metams išlaikyti JC reikia surinkti virš 50.000 dol. Valdybos rūpesčių padaryta daug pagerinimų, dekoruotos salės, padaryti reikiami remontai. Todėl Jaunimo Centro rūmai kiekvienam lietuviui mieli ir brangūs. Jais visai mieliai naudojasi. Dvidešimt penkerių metų veiklos sukaktis buvo paminėta gruodžio 5 d. pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioje, po to salėje speciali akademija meninė programa, kurią atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akomponuojant muz. Alvydai Vasaičiui, pokylis.

Jaunimo Centro visas ansamblis šiuo metu atseitų keletą milijonų dolerių. Prie jo įkūrimo ypač daug prisidėjo savo aukomis ir nemaža dalis senosios kartos lietuvių.

Taigi, kada tik viešėsitė Čikagoje, būtinai aplankykite Jaunimo Centrą. O tokia proga, mieli Australijos lietuviai turėsite šiais metais, Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, į kurias, manau, nemažas skaičius atvažiuosite. O Čikagos lietuviai, neabejoju, jus mieliai ir nuoširdžiai priims, globos ir parodys pačius įdomiausias lietuvių sukurta ir išlaikomas institucijas.

Jūsų

Jurgis Janušaitis

Mirė buvęs Sov. S-gos prez. N. Podgornij, 79 m. amžiaus. Jis turėjo pasitraukti iš turėto posto 1977 m. užleisdamas vietą Brežnevui.

Jungtinėse Tautose vyko akcija pašalinti Izraelį iš Jungtinių Tautų tačiau išsiųsta Amerikos grasinimo, nes Izraelį pašalinus ir JAV ištų iš J.T. Organizacijos. Praktiškai Amerika ir išlaiko savo finansais visą JT Organizaciją.

Norėdamas sustiprinti JAV gynybą prez. Reaganas buvo inėšęs į Kongresą projektą įrengti strateginėse vietose MX naujas ir galin-gas raketas, kas Amerikai kainuotų kelis šimtus milijardų dolerių. Kongresas tą projektą atmetė gerokai sumažindamas tam numatytas lėšas. Kitaip sakant Amerika paliekama beginklė pasitikint sovietiniais žodiniais pažadais.

Sovietų vyriausybė 60 metų sukakties proga paskelbė amnestiją kaikiuriams kaliniams, bet tik tokiems, kurie nuteisti ne di-

desne kaip penkerių metų bausmė. Toji amnestija nelietė politinių kalinių, kurie laikomi ypatingai pavojingi valstybės saugumui.

Iš kitos pusės prie naujo valdžios kurso įvesta nauja tvarka - patikrinti gyventojus prekyvietėse, baruose, gatvėse kovoiant su darbo valandų praleidimais. Kaip žinia, tarnautojai ir darbininkai išeidavo daugumoje darbo metu stovėti prie krautuvų eilėse su viltimi ką nors gauti. Išgeriančių Sov. Sąjungoje yra nepalyginamai daugiau, negu kur kitur pasaulyje. Sovietų milicija apsupa prekyvietes, smukles ir kitokias viešesnes vietas ir tikrina kiekvieno dokumentus, panašiai kaip pereito karo metu vokiečiai darydavo Lietuvoje.

Marokiečiai (Afrikoje) yra nuo seno įsitikinę, kad duonos raikymas yra jos išniekinimas. Jie duoną visados tik laužo.

Po tautosakos vakaro daugelis išėjo traukdamiesi pečiais nesuprasdami, ar čia buvo rimtas parengimas, ar savaitgalio mokykloje lituanistikos pamokos pademonstravimas. Įdomu ir nauja, bet koncertinei programai yra ir kitokie reikalavimai.

PIGIAUSIOS KAINOS

KELIONĖMS Į UŽJURIUS

Į EUROPA (ir atgal) nuo	\$ 1350
Į JAV (ir atgal) iš Sydneyaus nuo	\$ 1020
iš Melbourne nuo	\$ 1070
Į KANADĄ ir atgal (iš Sydneyaus) nuo	\$ 970
Į LIETUVĄ ir atgal nuo Sydney.	\$ 1500
Po JAV skridimai lėktuvais - 14 dienų	\$ 250
45 dienas \$ 350, 90 dienų \$ 400	

Keliaukite Jūsų mėgiama lėktuvais: Quantas, Singapore Airlines, Lufthansa, Japan Airlines, KLM, Pan American ir kt. Sustokit Singapore, Tokijo, Bangkoke, Kuala Lumpur, Hong Kong arba Europoje.

Į Lietuvą per Frankfurtą, Varšuvą, Tokiją. Vilniuje galima pasilikti tik 6 dienas (5 naktis). Į Vilnių ir atgal — iš Varšuvos kasdien traukiniu. Į Lietuvą ir iš Lietuvos galima kristi bet kokių lėktuvų.

• Parūpinu visus kelionės dokumentus be papildomų mokesčių.

• Paruošiu dokumentus į Lietuvą arba giminėms atvykti iš Lietuvos.

• Parūpinu kelionės čekius, viešbučius, apsidraudimą - be papildomų mokesčių.

• Bilietai TAA, ANSETT pigiausi lietuviams.

• Eurail Pass, Greyhound Pass ir kt. išrašom vietoj

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

(IATA, AFTA)

541 King Street, MELBOURNE, tel. 328 3665, vak. 583 4258. 5 min. nuo Lietuvių Namų Atlieka 0900 val. iki 5.00 val. vakaro

Rašytojų Draugijos konkursas

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ
DRAUGIJA SKELBIA DVI
GROŽINĖS
LITERATOROS
PREMIJAS

1. Maironio vardo poezijos premija (1000 dol.), minint jo 50 mirties sukaktį.

Pagerbiant Maironio religinius, patriotinius ir kūrybos estetinius leidinius, knygų turinys neturi prieštarauti Maironio idėjoms.

Mecenatas Juozas Gabė, premiją teikia Nelė Mazalaitė-Gabienė.

Premija skiriama už poezijos rinkinį ar poemą, išleistą 1982 m. arba rankraštyje įteiktą iki 1983 m. kovo 1 d.

LRD jury komisiją sudaro: Leonardas Andriekus, Paulius Jurkus ir Vytautas Volertas.

Knygų po 3 egz. ir rankraščio 1 egz. siųsti adresu: LRD poezijos premijos komisijai, Mr. P. Jurkus, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

2. Juozo Gabės vardo premija (1000 dol.) už poezijos knygą jaunimui (amžius nenustatytas).

Veikalas gali būti bet kurią poetinę formą: eilėraščių rinkinį, poemą, eiliuota pasaka, legenda.

Premija skiriama už 1982 m. išleistą ar rankraštyje įteiktą LRD jury komisijai iki 1983 m. kovo 1 d.

Komisiją sudaro: Alė Rūta, Bern. Brazdžionis, Pranas Visvydas. Knygų po 3 egz. ir rankraščio 1 egz. siųsti LRD valdybos adresu: 306 - 22nd St., Santa Monica VCA 90402.

Premiją skelbia LRD, premiją teikia Nelė Mazalaitė-Gabienė

Petras Didysis Londone

Rusijos caras Petras I (Didysis) 1698 metais lankėsi Londone. Tuometinė Anglijos vyriausybė apgyvendino carą Deptford'e, dideliame, elegantiškai aprūpintame name, vardu Sayes Court. Tas namas priklausė John Evelyn, garsiam anglų rašytojui. Namas buvo rašytojo pasididžiavimas. Jis per ištisus 45 metus tvarkė tą namą, jo sodus, žolynus, žvyruotus takus ir medžius. Kad būtų galima patalpinti Petrą su palydovais, ankstyvesnis namo nuomininkas, anglų laivyno admiralas John Benbow, buvo iškeltas, o visas namas naujai išdekoruotas.

Po trijų mėnesių, vos rusams išsikrausčius, John Evelyn atėjo pasižiūrėti savo kadaise gražios rezidencijos. Vaizdo pritrenktas Evelyn nuskubėjo pas karališkąjį inspektorių žymų anglų architektą Sir Christopher Wren ir karališkų parkų prižiūrėtoją p. London, prašydamas juos nustatyti padarytos žalos vertę.

Jie rado namo grindis ir kilimus taip sužalotus, kad turėjo net grūdis išplėsti ir įdėti naujas. Olandiški krosnių kokliai buvo išlupti, žalvariniai durų užraktai išlaužti. Sienos apdaužytos ir išterliotos. Langai išdaužyti ir virš 50 kėdžių - visos kur buvo name - dingę; turbūt sukūrentos. Pūkinės antklodės, paklodės ir lovų baldai

kimai nuplėsti ir lyg laukinių žvėrių sudraskyti. 20 paveikslų ir portretų suplėšyti, - turbūt juos naudojo šaudymų pratimams. Sodas sunaikintas. Žolynai pavirsti į purvą ir dulkes "lyg koks kareivių pulkas, geležiniais batais apsiavęs, mokesis karinės rikiuotės". Puiki gyvatvorė 400 pėdų ilgio, 9 pėdų aukščio ir 5 pėdų pločio, suplota. Kaimynai liudijo, kad rusai, radę tris karučius (wheelbarrows), kurių Rusijoj dar nebuvo matę, sugalvojo savotišką žaidimą, kur vienas rusų, kartais ir pats caras, sėdavo į karutį, o kitas greitai bėgdamas, visa jėga stumdavo karutį per gyvatvorę.

Architektas Wren ir jo padėjėjai surašė viską. To išdavoje iš anglų vyriausybės rašytojas Evelyn gavo 350 svarų ir 9 pensus kompensacijos - mižinišką pinigų sumą anais laikais.

Saltinis: "Peter the Great; His Life and World" by Robert K. Massie. Alfred A. Knopf, New York, 1981.

Kalbama, kad sausio vidury Rumunijoje buvęs ruošiamas perversmas, kuris laiku atidengtas ir nepavykęs. Daug karininkų ir aukštų tarnautojų suimta.

STAR MEMORIAL CO.

ALL CLASSES OF STONEWORK, INSCRIPTIONS AND RENOVATIONS

Office & Showroom at Strathfield Entrance to Rookwood Cemetery.

Phone — Works: 649 6301

89-5451 — Evening

Office and Works:

20-22 RAILWAY STREET LIDCOMBE, N.S.W., 2141

LIETUVIAI, ĮSIDĖMĖKITE!

Paminklų ant kapinių bendrovė STAR MEMORIAL CO. siūlo lietuviams specialia kaina paminklus ant jūsų artimųjų kapo. Bendrovė sutinka ir siūlo nuo kiekvieno paminklo kainos 7 1/2 % skirti Mūsų Pastogei.

Užsakydami šioje bendrovėje paminklą savo artimiesiems neužmirškite priminti, kad užsakote vadovaudamiesi jų skelbimu Mūsų Pastogėje.

Informacija

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad 1983 m. vasario 27 d., sekmadienį, 2 val. Lietuvių Namuose, (Moteryų sekyčioje), 44-50 Errol St., Melbourne, šaukiamas draugijos narių metinis susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo pirmininkės ir sekretorės rinkimas.
3. Mandatų komisijos sudarymas.
4. Pranešimai:
a) pirmininkės, b) iždininkės, c) ligonių lankytojos ir d) revizijos komisijos.
5. Diskusijos dėl pranešimų.
6. Valdybos apyskaitos tvirtinimas.
7. Rinkimai: a) naujos valdybos ir b) Revizijos komisijos.
8. Klausimai ir sumanymai.
9. Susirinkimo uždarymas.

Draugijos narės, rėmėjos ir Draugijai prijauniančios prašomos kuo skaitlingiau dalyvauti.

Po oficialios dalies kavutė. Maloniai kviečiame visas ponias ir laukiame.

Socialinės Globos Moterų Djos Valdyba Melbourne

ATSILIEPKITE!

Taut. Šokių grupė "Sūkurys" paieško akordeono! Grupei groti šiais metais sutiko p. P. Viržintas, tik trūksta instrumento. Mūsų akordeonas po ilgų metų grojimo jau pavargo". Gal kas nors turite nenaudojamą akordeoną, kurį galėtumėte "Sūkuriui" paaugoti? Tuo daug padėtumėt grupei, o mes būtume labai dėkingi. Kreiptis į p. M. Cox tel. 631 5539.

Valdyba

VEL MOKYKLĖLĖ

Tuoj po Vasario 16 vėl pradės darbą Sydnejaus lietuvių parapijos mokykla vasario 27 d. Tą dieną 9.30 val. kviečiami visi buvę mokiniai ir nauji vaikučiai, mokyklos dar nelanke, i Lidcombe parapijos mokyklos patalpas, kviečiami ir visi tėveliai. Paskirstius mokinius ir mokytojus i klases įvyks tėvų susirinkimas - Tėvų Komiteto metinio darbo apyskaita ir šių mokslo metų planai. Stenkimės, kad visi-

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (tel. 708 1414)

Vasario 20 d., sekm., 3 val.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Programą ruošia Sporto Klubas Kovas Rengėjai - ALB Sydnejaus Apylinkės Valdyba

Vasario 27 d., sekm., 3 val.,

ATŽALOS TEATRO SPEKTAKLIS

Tennessee Williams 4 scenų drama: "STAIGA PEREITĄ VASARĄ"

Įėjimas \$ 5 asmeniui, \$ 3 moksleiviams ir pensininkams.

paskolų — aukų vajus

TEBETĖSIAMAS. PRISIDĖSIME VISI!

vaikučiai būtų sekmadienio mokykloje!

REKOLEKCIJOS SYDNEJUJE

Jau iš anksto pranešu, kad rekolekcijos Sydnejaus lietuviams bus Verbu savitgalį kovo 25-27 d.d. Jas praves svečias kun. Dr. K. Trimakas iš USA. Jis ypač norėtų susitikti su jaunimu. Vėliau bus daugiau infor-

macijos, bet iš anksto prašau toms dienoms neužsiimti parengimais ar vaišėmis, o jas paskirti susikauptumui ir maldai.

PRASIDEDA GAVĖNIA

Šių metų gavėnia prasideda vasario 16 d. — Pelenų dieną. Tai pasninko diena, kaip ir Did. Penktadienį. Visais gavėnios penktadieniais nevalgyti mėsos. Gavėnia yra susilaikymas ne vien nuo gausių valgių, bet ir nuo kitų vaišių bei pramogų. Pakelkime širdis i kryžių, i kančią, o žvilgsnį nuo žemės. Kun. P. Butkus

DAINOS CHORE

Dainos choras pradėjo rengti darbą nuo vasario 1 d. Repetacijos vyksta Lietuvių Klube penktadienį vakarais. Sveikiname naujus choristus Loretą Šarkauskaitę, Onutę Kapocienę ir Ernestą Kolbaką.

Pakartotinai kviečiame jaunimą ir kitus balsingus tautiečius stoti i Dainos choro eiles. Chore dirbs abudu dirigantai Birutė Aleknaite ir B. Kiveris.

Vietoj gėlių mirus Gertrudai Šapronienei \$ 10 auchojo Dainos chorui V. ir A. Skeiviai.

Dainos choro valdyba

PATIKSLINIMAS

Dėkodamas prisidėjusiems rengiant ir pravedant Sporto Šventę Melbourne praleidau nepamindjes šių talkininkų: Stasio Vaitkaus, Gailos Muceniekaitės, Alisos Baltrukonienės ir Edžio Taparausko, kuriems reiškiu nuoširdžią padėką ir drauge atsiprašau. Viktoras Adomavičius Varpo pirmininkas

VIETOJ GĖLIŲ

A.a. G. Šapronienės atminimui Australijos Liet. Fondui 25 dol. auchojo I. ir N. Venclovai.

TAUTOS FONDE

Pertho ALB valdyba Lietuvos laisvės reikalams auchojo \$ 20. Vietoj gėlių mirus aktyviai bendruomenės darbininkei Verutei Miliauskienei auchojo po \$ 10 J. Petrukėnas ir V. Skrolys. Užjaučiame visą Pertho lietuvių koloniją netekus Verutės Miliauskienės.

Prieš metus Sydnejuje mirusio Juliaus Dubausko atminimui \$ 50 paskyrė Lietuvos laisvės reikalams jo žmona Albina Dubauskienė. Ačiū visiems už nevystančias gėles.

Telefoniniu pranešimu iš Čikagos informuojama, kad bilietai i operą "Lietuviai", liepos 1 d. smarkiai perkami. Išėjama, kad važiuojantieji i Lietuvių Dienas Čikagoje ir nori pamatyti šią operą, turi bilietais pasirūpinti jau dabar. Rašykite ar skambinkite Lithuanian Opera Co., C/o Gifts International 2501 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629 Tel. (USA — Chicago) 471-1424.

LIETUVAITĖ IŠ KAUNO

23 metų, baigusi prekybos mokyklą, supranta angliškai, domisi muzika, literatūra, istorija, nori susirašinėti su lietuvių jaunimu Australijoje tarpininkaujant Dita Švaldenytei 29 Ormond St., Ashfield 2131, N.S.W.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ TEATRAS "ATŽALA"

vasario 27 d., sekmadienį, 3 val. Sydnejaus Lietuvių Klubu salėje kartoja Tennessee Williams 4 scenų drama

Staiga pereitą vasarą

Režisierius PAULIUS RŪTENIS, dekoracijos Jolantos Janavičienės.

Bilietai prie įėjimo: \$ 5 suaugusiems ir \$ 3 pensininkams ir moksleiviams.

Salėje vietos nenumuotos

Vasario 16-sios minėjimai

VASARIO 16—JI

SYDNEJUJE

Vasario 16-ji — Lietuvos nepriklausomybės šventė bus minima Sydnejuje vasario 20 d. šia tvarka: 11.30 val. pamaldos Lidcombe. 3 val. Liet. Namuose Bankstowne minėjimo iškilmės. Programoje: atidarymas, invokacija, ALB Krašto Valdybos pirmininko žodis, prof. Dr. V. Donielos paskaita. Seka deklamacijos (A. Juškie, O. Maksvytienė, V. Asevičius), dainos (dainuos "Tie patys"). Scenos dekoracijos J. Janavičienės. Pranešėja N. Wallis-Gincevičiūtė.

Ta proga vyks ir p. Č. Liutiko suorganizuota knygų ir pašto ženklų paroda, o viršutinėje salėje dail. J. Baukaus-Banks tapybos ir lietuviškų audinių paroda, suorganizuota Dr. G. Kazokienės.

VASARIO 16 PAMALDOS

Vasario 16-sios pamaldos Sydnejuje įvyks vasario 20 d., sekm., 11.30 val. St. Joachimms bažnyčioje. Lidcombe. Pamaldose giedos Dainos choras, diriguojamas B. Kiverio. Organizacijų vėliavos kviečiamos su kuo gausnes palyda.

Kviečiami ir visi tolimesnių apylinkių tautiečiai ir ypač jaunimas.

Antroji bažnyčioje rinkliava skiriama Šv. Kazimiero kolegijai Romoje. Prieš pamaldas bus proga aukoti Tautos Fondui.

Tad nuoširdžiai sujunki-

Mūsų Pastogė Nr. 6, 1983.2.14, psl. 12

Vasario 20 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo proga Sydnejaus Liet. Namuose Bankstowne įvyksta

JUOZO BAUKAUS—BANKS tapybos ir lietuvių tautodailės

paroda

Visi išstatytieji darbai parduodami.

Parodą organizuoja Genovaitė Kazokienė

me maldas ir auksas tėvynės laisvei bei šviesiai jos ateičiai. Kun. P. Butkus

VASARIO 16-tos MINĖJIMAS MELBOURNE

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba primena tautiečiams, kad Vasario 16-tos šventę minėsime sekmadienį, vasario 20 d. Šventę pradėsime pamaldomis 12 val. Šv. Jono bažnyčioje. Prašome visas organizacijas dalyvauti organizuotai, su vėliavomis. Ponias bei paneles kviečiame dalyvauti pasipuočiusias tautiniais rūbais.

Minėjimas, iš paskaitos bei kultūrinės dalies, įvyks Lietuvių Namuose 2.30 val.

ALB Melb. Apylinkės Valdyba

LATROBE VALLEY

PRANEŠIMAS

Vasario 19 d., šeštadienį, 1 val. p.p. S.A. Sabrinskų ūkyje Tambo Rd., Moe mieste, ruošiamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas ir piknikas. Nuoširdžiai kviečiami visi

iš arti ir toli skaitlingai dalyvauti. Seniūnė

PERTH

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Perthėje įvyks vasario 20 d., sekm.; 11 val. pamaldos St. Francis bažnyčioje, jas laikys kun. T. Tomich.

Tuoj po pamaldų visi tautiečiai ir svečiai renkasi i Lietuvių Namų salę, kur lauks šeimininkės su pietumis. 2 val. minėjimas ir meninė programa. Paskaitą skaitys buvęs Lietuvoje žymus tautietis J. Krupavičius ir angliškai - B. Steckis. Bus loterija ir kitos pramogos.

Apylinkės Valdyba kviečia visus lietuvius ir svečius dalyvauti su tautine vėliava, o moterys tautiniais rūbais.

B. Steckis

Vakarus pasiekė Lietuvos pagrindinės spaudos "LKB Kronikos" 54 nr. Leidinys 35 didelio formato puslapių, išleistas pereitų metų rugpjūčio mėn.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd. P.O. Box 550 Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: V. Bukevičius, A. Dudaitis, I. Jonaitis, A. Reisgys, V. Patašius.
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200 Tel. 709 8395
Administracijos adresas: P.O. Box 550 Bankstown, N.S.W. 2200 Administracijos tel. 709 4846

Prenumerata:
Australijoje metams \$ 20
Užsienyje paprastu paštu \$ 24
Oro paštu i N. Zelandiją \$ 35
Oro paštu kitur \$ 50
Atskiro nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.